

PREDLOG 22. 2. 2023

EVA: 2023-2711-0034

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA OMEJEVANJU UPORABE TOBAČNIH IN POVEZANIH IZDELKOV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (Uradni list RS, št. 9/17 in 29/17, v nadaljnjem besedilu: ZOUTPI) je v nacionalni pravni red prenesel Direktivo 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES (UL L št. 127 z dne 29. 4. 2014, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva). Evropska komisija je v letu 2022 pri državah članicah preverjala ustreznost prenosa Direktive. Za Slovenijo so bile ugotovljene določene manjše nepravilnosti pri prenosu Direktive, ki jih s tem predlogom sprememb in dopolnitev ZOUTPI odpravljamo.

V nacionalni pravni red hkrati prenašamo Delegirano direktivo Komisije (EU) 2022/2100 z dne 29. junija 2022 o spremembi Direktive 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede umika nekaterih izjem v zvezi z ogrevanimi tobačnimi izdelki (v nadaljnjem besedilu: Delegirana direktiva). Delegirana direktiva uvaja prepoved značilnih arom za ogrevane tobačne izdelke in aromatičnih snovi v kateri koli od njihovih komponent, ali kakršnekoli tehnične značilnosti, ki omogočajo spreminjanje vonja ali okusa ali jakost dima, kot to že sedaj velja za cigarete in tobak za zvijanje. Poleg tega Delegirana direktiva na embalažo ogrevanih tobačnih izdelkov uvaja splošna, informativna in sestavljena zdravstvena opozorila, kot to velja za druge tobačne izdelke za kajenje.

Zaradi vse večje uporabe elektronskih cigaret med mladostniki in vse večje uporabe tekočin oziroma polnil, ki ne vsebujejo nikotina, vsebujejo pa različne privlačne arome, ki se kasneje zmešajo z nikotinskim polnilom oziroma tekočino, izenačujemo obravnavo elektronskih cigaret in tekočin oziroma polnil z nikotinom in brez nikotina. Hkrati podatki kažejo, da so privlačne arome v elektronskih cigaretah povezane s povečanjem privlačnosti elektronskih cigaret in zmanjšanjem zaznavanja njihove škodljivosti. Arome so prepoznane kot varne ob zaužitju, vendar gre pri vdihavanju za drugo pot vnosa. Za večino arom še ni znano, kako vplivajo na zdravje pri dolgoročnem vdihavanju, pri nekaterih pa so znani hudi škodljivi učinki na zdravje dihal. Iz previdnostnega principa zato za elektronske cigarete uvajamo prepoved vseh arom, razen tobačnih.

Zaradi nepopolne zaščite prebivalcev pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu (prepoznane tudi s strani mednarodnih organizacij, kot so Svetovna zdravstvena organizacija, Evropska mreža za preprečevanje kajenja in odvisnosti od tobaka) in emisijam drugih povezanih izdelkov in velikega deleža neskladnosti z zakonskimi določbami prepovedujemo kadilnice v vseh zaprtih javnih in delovnih prostorih.

Na tržišču se pojavlja vedno več novih tobačnih in nikotinskih izdelkov zato uvajamo sistem za odobritev teh proizvodov. Direktiva državam članicam omogoča, da lahko uvedejo sistem za odobritev novih

tobačnih proizvodov in za to proizvajalcem in uvoznikom teh izdelkov zaračunavajo sorazmerne pristojbine za take odobritve.

Z namenom bolj učinkovitega izvajanja ZOUTPI dopolnjujemo tudi nekatere določbe nadzora in kazenske določbe ZOUTPI, ki vključujejo sodelovanje več nadzornih organov in nove kršitve posameznikov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predlaganih ukrepov so ustrezno usklajevanje nacionalne zakonodaje s pravnim redom EU, in sicer odprava manjših nepravilnosti in popolna uskladitev z Direktivo. Poleg tega v nacionalno zakonodajo prenašamo Delegirano direktivo, glede strožjih določb za ogrevane tobačne izdelke, povezanih z navedbo zdravstvenih opozoril na njihovi embalaži in prepovedjo njihove značilne arome.

S prepovedjo privlačnih arom v elektronskih cigaretah želimo preprečevati in zmanjšati uporabo elektronskih cigaret med mladimi, med katerimi v zadnjih letih narašča uporaba elektronskih cigaret. Vse več raziskav pa tudi kaže, da pri mladostnikih, ki sicer ne kadijo, uporaba elektronske cigarete pomembno poveča verjetnost, da bodo začeli kaditi tudi običajne cigarete.

Hkrati pa želimo vzpostaviti zakonodajne okvire, ki bodo omogočili boljši nadzor in doslednejše sankcioniranje kršitev predpisov s tega področja.

S predlaganimi ukrepi bomo prispevali tudi k ciljem Strategije za zmanjševanje posledic rabe tobaka Za Slovenijo brez tobaka 2022-2030, kjer je navedeno, da želimo doseči, da bo delež uporabnikov povezanih izdelkov, kamor sodijo tudi elektronske cigarete in ogrevani tobačni izdelki, med odraslimi v letu 2030 pod 5%. Za mladostnike pa strategija navaja cilj, da bo delež mladostnikov, ki so uporabili povezane izdelke in druge nikotinske izdelke v zadnjih 30 dneh, v 2030 med 13-letniki pod 1 % in med 15-letniki pod 5 %.

S predlaganimi ukrepi bomo v Sloveniji prispevali k boljšemu zdravju ljudi in vzdržnosti zdravstvenega sistema v prihodnosti.

2.2 Načela

Predlagani zakon temelji na načelih previdnosti in učinkovitosti.

Skladno z načelom previdnosti, po katerem v primeru dvoma prevlada korist varovanja javnega zdravja, predlog zakona v primeru, ko Delegirana direktiva daje možnost, da se, glede na njegove značilnosti, ogrevani tobačni izdelek opredeli kot brezdimni tobačni izdelek ali tobačni izdelek za kajenje, uvaja rešitev, ki zagotavlja višjo stopnjo varovanja javnega zdravja in opredeljuje ogrevani tobačni izdelek kot tobačni izdelek za kajenje. Poleg tega tudi predlog prepovedi arom v elektronskih cigaretah temelji na načelu previdnosti, saj za večino arom še ni znano, kako vplivajo na zdravje pri dolgoročnem vdihavanju, pri nekaterih pa so znani hudi škodljivi učinki na zdravje dihal.

Načelo učinkovitosti je v predlogu zakona izraženo predvsem v določbah, ki pristojnim organom omogočajo boljši nadzor nad omejevanjem uporabe tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov. Gre za določbe nadzora in kazenske določbe ZOUTPI, ki vključujejo sodelovanje več nadzornih organov in nove kršitve posameznikov.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predlog zakona v nacionalno zakonodajo ustrežneje prenaša nekatere določbe Direktive, ki se nanašajo na definicijo tobaka za zvijanje in povezanih izdelkov, podobe zavojčkov in zunanje embalaže tobačnih izdelkov, brisanje evidentiranih podatkov s strani gospodarskih subjektov, vključenih v trgovino s tobačnimi izdelki, obveščanje o novih tobačnih izdelkih in na dajanje na voljo informacij o elektronskih cigaretah Evropski komisiji in drugim državam članicam.

b) Predlog zakona v nacionalno zakonodajo prenaša delegirano direktivo, ki uvaja prepoved značilnih arom (vključno, vendar ne izključno, z aromo sadja, začimb, zelišč, alkohola, bombonov, mentola ali vanilije) za ogrevane tobačne izdelke in aromatičnih snovi v kateri koli od njihovih komponent, ali kakršnekoli tehnične značilnosti, ki omogočajo spreminjanje vonja ali okusa ali jakost dima, kot to že sedaj velja za cigarete in tobak za zvijanje. Poleg tega Delegirana direktiva na embalažo ogrevanih tobačnih izdelkov uvaja splošna, informativna in sestavljena zdravstvena opozorila, kot to velja za druge tobačne izdelke za kajenje. Delegirana direktiva uvaja definicijo ogrevanega tobačnega izdelka, in sicer je to nov tobačni izdelek ki se segreva, da proizvede emisijo, ki vsebuje nikotin in druge kemikalije in ki jo uporabnik nato vdihne, in je, odvisno od njegovih značilnosti, brezdimni tobačni izdelek ali tobačni izdelek za kajenje. Za namene ZOUTPI predlagamo, da se šteje, da je ogrevani tobačni izdelek tobačni izdelek za kajenje. Pri ogrevanih tobačnih izdelkih uporabnik vstavi posebej oblikovano, krajšo cigareto, ki vsebuje tobak, v napravo z baterijami. Ta jo segreje, pri čemer nastane aerosol, ki vsebuje nikotin in druge kemične snovi, in ga uporabnik vdihava. Izdelki torej izločajo aerosol in niso podobni brezdimnim tobačnim izdelkom, kjer ni dima in tudi ne aerosola. Med brezdimne tobačne izdelke namreč uvrščamo tobak za njuhanje, tobak za žvečenje in tobak za oralno uporabo (snus ali fuge). Tobak za njuhanje ali žvečenje je tobak, ki ga uporabnik njuha (vdihava) v nos oziroma žveči. Tobak za oralno uporabo, to je uporabo v ustih, je znan pod imenom snus oziroma fuge. Na voljo je v majhnih vrečkah, ki se jih namesti ob dlesen pod zgornjo ustnico, in se jih počasi sesa. Uporaba ogrevanih tobačnih izdelkov izpostavi uporabnika zdravju škodljivim snovem, ki jih najdemo v tobačnem dimu in tudi takim, ki jih ne najdemo v tobačnem dimu. Snovi so v nižjih in v višjih ravneh kot v tobačnem dimu in zaenkrat ni dokazov, da so ti izdelki manj škodljivi kot kajenje cigaret. Iz navedenih razlogov predlog zakona ogrevane tobačne izdelke opredeljuje za tobačne izdelke za kajenje in jih tako tudi obravnava tako glede prepovedi značilnih arom kot zdravstvenih opozoril. Glede na to, da se na tržišču pojavljajo vedno novejši izdelki z nikotinom, ki pa ne vsebujejo tobaka, predlog zakona uvaja definicijo novega nikotinskega izdelka, ki ga vključujemo tudi v definicijo povezanih izdelkov. V definicijo povezanih izdelkov pa vključujemo tudi vse pripomočke oziroma naprave za njihovo uporabo. Zaradi vse večje uporabe elektronskih cigaret med otroki in mladostniki in vse večje uporabe tekočin oz. polnil, ki ne vsebujejo nikotina, vsebujejo pa različne privlačne arome, ki se kasneje zmešajo z nikotinskim polnilom oziroma tekočino, bomo **izenačili obravnavo elektronskih cigaret in tekočin oziroma polnil z nikotinom in brez nikotina** (npr. glede uradnega obvestila, ki ga je potrebno predložiti Nacionalnemu laboratoriju za zdravje, okolje in hrano (v nadaljnjem besedilu: NLZOH) 6 mesecev pred nameranim dajanjem na trg, glede njihove prostornine, glede prepovedi dodajanja vitaminov, zagotavljanja da teh izdelkov ne morejo uporabljati otroci in druge določbe, ki jih za elektronske cigarete z nikotinom predpisuje Direktiva).

Predlog zakona uvaja tudi **prepoved arom v elektronskih cigaretah** (v nadaljnjem besedilu: EC), ki je pomemben ukrep za preprečevanje in zmanjševanje uporabe EC med mladostniki oziroma mladimi nasploh. Predlagamo prepoved vseh arom ali vseh arom, razen tobačnih, po vzoru Nizozemske.

Prepoved arom v EC utemeljujemo s sledečim:

- Arome v EC so med mladostniki in mladimi odraslimi povezane s povečanjem privlačnosti EC, zmanjšanjem zaznavanja o njihovi škodljivosti ter z začetkom in nadaljevanjem uporabe EC.

Arome imajo ključno vlogo pri zaznavanju in uporabi EC, še posebej med mladostniki in mladimi odraslimi. Uporaba EC z aromami je pogostejša v mlajših starostnih skupinah, predvsem med

mladostniki, pa tudi mladimi odraslimi. Eden pomembnejših razlogov za uporabo EC med mladostniki je tudi velika izbira/dostopnost raznolikih arom.

Arome v EC so med mladostniki in mladimi odraslimi povezane s pozitivnejšimi zaznavami EC. EC z aromami so zaznane kot manj tvegane/škodljive za zdravje, še posebej to velja za sadne in sladke arome, a tudi druge netobačne arome. Netobačne arome nasploh naredijo uporabo EC bolj privlačno in dajo lažen občutek varnosti. Arome, razen tobačnih, zmanjšajo tudi neprijetne učinke nikotina ob vdihavanju aerosola (ostrino, grenkobo) in tako še dodatno povečajo privlačnost teh izdelkov.

Arome v EC vplivajo na uporabo EC med mladostniki in mladimi odraslimi. Povezane so z večjo pripravljenostjo poskusiti EC. Povezane so tudi z začetkom uporabe EC, še posebej sladke in sadne arome. Podatki kažejo tudi na povezave z nadaljevanjem uporabe EC, redno uporabo EC ter pogostejšo uporabo EC. Uporaba EC z aromami je pozitivno povezana tudi z uporabo več različnih tobačnih in povezanih izdelkov.

Arome so pomemben dejavnik izbire EC, za uporabnike je, kot kaže, še posebej pomembna možnost izbire med različnimi aromami. Arome so med mladimi kot tudi odraslimi, vendar še posebej med mladimi, najpogostejši ali eden najpogostejših razlogov za poskušanje, začetek uporabe in uporabo EC. Neprijetna aroma je lahko razlog za prenehanje uporabe. Večina mladostnikov poroča, da je bil prvi izdelek, ki so ga uporabili, izdelek z aromo. Mladostniki in mladi odrasli imajo radi predvsem sladke in sadne okuse, tudi kavne in osvežilne (mentol). Posamezne raziskave pa kažejo, da mladostniki uporabljajo tudi tobačne arome, ne glede na to, da so manj prijetne/okusne kot druge. V zadnjem času se na trgu pojavljajo nove arome, pogosti so izdelki/tekočine z več okusi, ki večinoma vsebujejo tudi sadne okuse, npr. sadne in sladke arome, sadne arome in mentol, sadne arome in začimbe ipd, kar bi lahko prispevalo k povečanju razširjenosti uporabe EC med mladostniki, pa tudi odraslimi.

Mladi v EU po podatkih raziskave Eurobarometer 2020 najpogosteje uporabljajo sadne arome, nato osvežilne (mentol, meta) in sladke arome. Arome so poleg nikotina, vlažilcev in vode ena glavnih sestavin tekočin za EC. EC so zelo raznolika skupina izdelkov, ki se zelo hitro spreminjajo, pa vendar število tržnih znamk EC ostaja dokaj podobno (nekaj manj kot 500), medtem ko se število različnih arom povečuje – med obdobjema 2013-2014 in 2016-2017 se je število različnih arom skoraj podvojilo (in sicer s 7.764 na 15.586). Pri tržnih znamkah se zmanjšuje delež tobačnih okusov, okusov mentola in alkohola, zvišuje pa se delež sladkih in sadnih okusov. Na Nizozemskem ugotavljajo, da so med različnimi tekočinami za EC najpogosteje tiste, ki vsebujejo sadne (38 %) in sladke (20 %) arome, različne druge, kot so osvežilne, kavne, začimbe, alkohol (22 %), tobačnih arom je 16 %, nearomatiziranih tekočin za EC pa je le 2%.

- Uporaba EC izpostavi mladostnika ali mlado odraslo osebo znatnim količinam zdravju škodljivih snovi in nikotina, ki povzroča zasvojenost, med njimi so tudi številni mladostniki, ki sicer ne bi nikoli posegli po izdelkih z nikotinom. Uporaba izdelkov z nikotinom je predvsem za mladostnike in tudi za mlade odrasle povezana s pomembnimi tveganji.

Ob uporabi EC je posameznik izpostavljen znatnim količinam potencialno zdravju škodljivih snovi. Identificiranih je bilo 243 različnih kemičnih snovi.

Ena glavnih sestavin tekočin za EC je nikotin. Izpostavljenost nikotinu je pri uporabi EC zelo raznolika in odvisna od značilnosti izdelka, tekočine ter načina uporabe EC. Vnos nikotina je pri izkušenih uporabnikih EC primerljiv vnosu pri kajenju cigaret. Uporaba kakršnihkoli izdelkov, ki vsebujejo nikotin,

je med otroki, mladostniki in mladimi odraslimi, tvegana. Nikotin povzroča zasvojenost, mladostniki pa so za zasvojenost z nikotinom zelo in še bolj dovzetni kot odrasli. Mlajši ko je posameznik ob začetku uporabe nikotina, bolj verjetno bo postal zasvojen in bolj bo zasvojen. Nikotin pri mladostnikih poveča tudi tveganje za zasvojenost z drugimi psihoaktivnimi snovmi. Mladostništvo je ključno obdobje za razvoj možganov, ki se razvijajo še do približno 25. leta starosti. Izpostavljenost nikotinu v času intenzivnega razvoja možganov lahko moti razvoj možganskih omrežij, ki nadzorujejo pozornost, učenje in dovzetnost za zasvojenost. Privede lahko do trajnih škodljivih učinkov na kognitivne (miselne) sposobnosti, motenj v delovnem spominu, pozornosti, razpoloženju in zaznavanju zvoka ter zvečane impulzivnosti ali tesnobe ter zvišanja tveganja za uporabo drugih drog. V tekočinah in/ali aerosolu EC so poleg nikotina prisotne tudi druge potencialno zdravju škodljive kemične snovi, to so vlažilci, arome, tudi rakotvorne (karbonilne spojine, za tobak specifični nitrozamini, hlapne organske spojine in fenoli, prosti radikali in reaktivne kisikove spojine, delci, kovine idr.). Število, količina in značilnosti drugih snovi, ki jim je izpostavljen uporabnik EC, so prav tako zelo raznolike in odvisne od značilnosti izdelka, tekočine ter načina uporabe. Ob tipični uporabi EC je izpostavljenost tem snovem sicer večinoma pomembno nižja kot pri kajenju konvencionalnih cigaret, koliko pa je zato potencialno znižanje tveganja za zdravje pa trenutno ni možno oceniti. Zaskrbljujoča je prisotnost rakotvornih in dražilnih snovi, kot so formaldehid, acetaldehid, akrolein, in pa tudi prisotnost različnih aromatizirajočih kemičnih snovi, za katere ni znano, kakšne učinke na zdravje imajo ob vdihavanju. EC so tudi vir visokih ravni majhnih delcev. Vdihavanje kakršnekoli snovi je potencialno nevarno in snovi, ki niso nevarne ob zaužitju skozi prebavni sistem, kot npr. arome, so lahko zelo nevarne, če jih vdihujemo. Učinki dolgoročne uporabe EC še niso raziskani, vendar pa lahko o potencialnih škodljivih učinkih sklepamo glede na prisotne kemične snovi v aerosolu in rezultate številnih raziskav, ki kažejo na spremembe v tkivih različnih organov zaradi uporabe EC. Za v aerosolu prisotne kemične snovi je znano, da povzročajo številne škodljive posledice za zdravje, poleg tega številne raziskave kažejo, da aerosol EC povzroči spremembe v različnih organih, ki bi potencialno lahko vodile v različne bolezni. Uporaba EC je tako povezana z zvišanjem tveganja za bolezni srca in ožilja, bolezni dihal in tudi rakava obolenja. Poznamo pa kratkoročne učinke na zdravje, ki so poleg draženja ust in grla, kašlja, slabosti, glavobola, in zasvojenosti z nikotinom, še epileptični napadi in poškodbe pljuč. V letu 2019 je zaradi akutnih poškodb pljuč, povezanih z uporabo EC, v ZDA zbolelo nekaj tisoč ljudi, predvsem mladih, zabeležili so tudi številne smrti in težke posledice za zdravje dihal. Vzrok večine teh primerov je bila ena sestavina tekočin za EC, ne pa vseh primerov. V strokovni literaturi so tudi objavljeni posamezni primeri različnih vrst pljučnic, ki se pozdravijo ob prenehanju uporabe EC. Glede na dejstvo, da so EC slabo nadzorovan izdelek glede kakovosti in vsebnosti, je seveda možno, da se kaj takega ponovi. Med kratkoročne učinke sodijo tudi namerne in nenamerne zastrupitve z nikotinom ter poškodbe in opekline, predvsem pri izdelkih slabše kakovosti, saj ti lahko zagorijo ali eksplodirajo. Mladostniki, ki uporabljajo EC, več kašljajo in piskajo pri dihanju, v kolikor imajo astmo, pa izkusijo pogostejša poslabšanja astme.

- Prisotnost arom v tekočinah EC je zaskrbljujoča, saj niso ustrezno raziskane glede njihovega toksičnega in dražilnega potenciala ter sprožanja preobčutljivostnih reakcij.

Arome v tekočinah za EC so večinoma prepoznane kot varne ob zaužitju in se uporabljajo v proizvodnji hrane, kar pa ne pomeni, da so varne tudi pri vdihavanju. Aromatizirajoče kemične snovi prehajajo nespremenjene v aerosol in so same po sebi toksične oziroma dražilne ali pa se ob segrevanju tekočine razgradijo v druge škodljive snovi. Iz prehranske industrije in industrije arom so znani škodljivi učinki vdihavanja nekaterih aromatizirajočih snovi, npr. diacetila in acetoina, pogosto prisotnih v tekočinah za EC, in sicer povečana pojavnost kroničnega kašlja, bronhitisa, astme in hude pljučne bolezni bronhialitisa obliterans. Cinamaldehyd, aroma cimeta, ki je prisotna v EC z različnimi okusi, kot so tobačni, sladki ali sadni, ima citotoksične in genotoksične učinke ter škodljive učinke na dihala, tudi v nizkih dozah. Saharidi, ki jih uporabljajo za sladke okuse, pa se pri segrevanju razgradijo v škodljive

snovi, in sicer v furane in aldehide. Za arome, ki se uporabljajo v EU, ni na voljo podatkov o tveganju za zdravje pri dolgotrajni uporabi EC.

- Uporaba EC med mladostniki in mladimi odraslimi, ki niso kadili cigaret, zviša tveganje za kajenje cigaret

Obstajajo močni dokazi, da uporaba EC med mladostniki in mladimi odraslimi zviša tveganje za kajenje cigaret. Tri najnovejše meta-analize to dodatno potrjujejo. Prva meta-analiza je pokazala na 2,6-krat večje tveganje za trenutno kajenje v primeru uporabe EC z ali brez nikotina kadarkoli v življenju. Druga meta-analiza je pokazala na 3,7-krat višje obete za začetek kajenja med mladostniki, ki so kadarkoli v življenju uporabljali EC. Tretja meta-analiza kaže na 4,6-krat višje obete za kajenje cigaret med mladostniki, ki so kadarkoli uporabljali EC v primerjavi s tistimi, ki jih niso. Podobne povezave ugotavljajo tudi med mladostniki z manj tradicionalnimi dejavniki tveganja za kajenje kadarkoli v življenju, torej tistimi z nizko verjetnostjo, da bi kadarkoli kadili cigarete. Med mladostniki in mladimi odraslimi je uporaba EC povezana tudi z večjo pogostostjo in intenziteto poznejšega kajenja cigaret.

- V Sloveniji je odstotek uporabnikov EC med mladimi precejšen in višji kot med odraslimi. Podatki iz raziskav v letih 2020 do 2021 nakazujejo, da kadarkoli v življenju uporabi EC okoli četrtnina mladih.

Tabela: Povzetek podatkov iz raziskav, izvedenih v letih 2020 do 2022:

Raziskava in starostna skupina	Uporaba EC kadarkoli v življenju	Trenutna uporaba EC
Leto 2022		
Raziskava PANDA, nov. 2022, 18-74 let	14 %	7 %
Raziskava PANDA, nov. 2022, 18-29 let	27 %	15 %
Leto 2021		
Raziskava PANDA, 2021, 18 let in več	/	1 %
Raziskava med dijaki 2. letnikov SŠ, okt. 2021, 16 let	26 %	11 %
Leto 2020		
Prebivalci, stari 18 do 74 let Raziskava CINDI	/	2,2 %
HBSC 2020, 9. razred, 14 let	13 %	4 %
HBSC 2020, 4. letnik, 18 let	25 %	5 %

c) Predlog zakona uvaja tudi **sistem za odobritev novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov**. Direktiva v tretjem odstavku 19. člena določa, da lahko države članice uvedejo sistem za odobritev novih tobačnih proizvodov in za take odobritve proizvajalcem in uvoznikom zaračunavajo sorazmerne pristojbine. Sistem vzpostavi NLZOH, ki izvede vse potrebne postopke za odobritev ali zavrnitev teh

izdelkov. Pri tem NLZOH, glede na naravo izdelka, sodeluje s strokovnjaki različnih ustreznih institucij, za namene odobritve teh izdelkov in obravnave drugih izdelkov, kadar je potrebna dodatna ocena, ali je zadevni izdelek predmet obravnave po določenih ZOUTPI. Podrobnejši pogoji glede vzpostavitve sistema odobritve bodo določeni s pravilnikom.

č) Prepoved kadihnic uvaja predlog zakona zato, ker želimo popolnoma zaščititi prebivalce pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu v zaprtih javnih in delovnih prostorih. Poleg tega največ neskladnosti pri spoštovanju prepovedi kajenja v zaprtih javnih in delovnih prostorih beležimo ravno pri kadihnicah. Letna poročila Zdravstvenega inšpektorata kažejo, da v obdobju 2014-2019 določila, ki jih mora izpolnjevati kadihnic ob inšpekcijskih nadzorih niso bila ustrezna v 26%-51%.

Zaradi možnosti kadihnic je Slovenija s strani mednarodnih organizacij (Svetovna zdravstvena organizacija, Evropska mreža za preprečevanje kajenja in odvisnosti od tobaka) uvrščena med države z nepopolno zaščito prebivalcev pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu, kar tudi slabša mednarodno oceno slovenske politike nadzora nad tobakom.

d) Določene spremembe uvajamo tudi zaradi **učinkovitejšega nadzora nad izvajanjem ZOUTPI**. Uzakonjeno prepoved dajanja na trg tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov preko interneta, telekomunikacij ali katerekoli druge razvijajoče se tehnologije in prepoved čezmejnne prodaje na daljavo bomo učinkoviteje izvajali, če prepovemo uvoz teh izdelkov s strani posameznikov.

Finančna uprava Republike Slovenije v praksi zaznava veliko primerov prodaje tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov s strani posameznikov oziroma fizičnih oseb, ki teh izdelkov ne smejo prodajati, saj je njihova prodaja dovoljena zgolj v poslovnem prostoru, ki si za to pridobi dovoljenje.

Z namenom preprečevanja uvoza s strani posameznikov in prodaje s strani posameznikov predlog uvaja globe tudi za posameznike. Uvaja se tudi obvezni odvzem izdelkov, ki niso v skladu z zakonodajo. Zaradi nekaterih v praksi zaznanih neskladij v ZOUTPI predlog zakona usklajuje materialne in kazenske določbe zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Zakon je predmet prilagoditve pravu Evropske unije, in sicer v slovenski pravni red prenaša Direktivo in Delegirano direktivo.

Izenačitev obravnave elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje z nikotinom in brez nikotina glede predložitve uradnega obvestila pristojnim organom držav članic šest mesecev pred nameranim dajanjem na trg, glede različnih pogojev v povezavi s sestavinami in embalažo elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje so uvedle Litva, Latvija, Češka, Finska, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Luksemburg, Estonija, Danska.

Po podatkih iz septembra 2022 so **prepovedi arom v EC** uvedle Avstrija (ni točneje opisano, katere arome so prepovedane), Litva (vse arome, razen tobačnih), Finska (vse arome, razen tobačnih), Estonija (prepoved mentola), Danska (vse arome razen tobačnih in mentola), Madžarska (vse arome), Nizozemska (vse arome, razen določenih tobačnih so prepovedane od 1. 1. 2023), Norveška pa v celoti prepoveduje prodajo EC. Številne države bodo prepovedi arom v EC uvedle - švedski parlament je že odobril prepoved vseh arom razen tobačnih, Španija, Latvija in Slovaška pa prepoved arom v EC načrtujejo. V Nemčiji pa prepovedujejo dodatke v EC, ki ustvarjajo vtis, da tobačni izdelek koristi zdravju ali da dodatek predstavlja zmanjšano tveganje za zdravje, so povezani z energijo in vitalnostjo; obarvajo emisije, dodatke, ki imajo v nezgoreli obliki lastnosti CMR ter dodatke, ki v ogreti ali neogreti obliki predstavljajo tveganje za človekovo zdravje.

Na Finskem, kjer so ukrep prepovedi značilnih arom uvedli leta 2016, se uporaba EC med 15-24 let starimi prebivalci dve leti po ukrepu ni spremenila. Uporaba EC ne narašča tudi kasneje, to je med letoma 2015 in 2021. V državi New York so prepoved arom v EC (z izjemo tobačnih) uvedli v maju 2020. V avgustu 2021 so med mladimi, starimi 16-19 let, zabeležili znižanje odstotka uporabnikov EC v zadnjih 30 dneh z 20 % na 11 %. Vendar pa ugotavljajo, da mladi še vedno uporabljajo EC z aromami, zato menijo, da bi z večjim spoštovanjem ukrepa lahko dosegli še večje znižanje odstotka uporabnikov. V državi Massachusetts so po omejitvi arom v EC prav tako zabeležili znižanje verjetnosti uporabe EC med mladostniki.

Sistem za odobritev novih tobačnih izdelkov je uvedla Avstrija.

Prepoved kadihnic, torej popolno prepoved kajenja v vseh zaprtih javnih in delovnih prostorih je po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) v evropski regiji SZO uvedlo že 18 držav: Albanija, Armenija, Bolgarija, Ciper, Gruzija, Grčija, Madžarska, Irska, Malta, Severna Makedonija, Norveška, Romunija, Rusija, Španija, Tadžikistan, Turčija, Turkmenistan in Velika Britanija.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Skladno z določbami direktive se bodo uvedli nekateri novi postopki, povezani s poročanjem oziroma obveščanjem o sestavinah in emisijah tobačnih in povezanih izdelkov. Pristojnosti na področju poročanja in obveščanja o sestavinah tobačnih in povezanih izdelkov bo pridobil NLZOH.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Proizvajalci in uvozniki tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov bodo morali poročati oziroma obveščati NLZOH o sestavinah tovrstnih izdelkov ter predložiti opravljene raziskave trga glede vseh teh izdelkov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Prepoved kadilnic v zaprtih javnih in delovnih prostorih bo prispevala k boljši kakovosti zraka v zaprtih javnih in delovnih prostorih. Zmanjšanje uporabe elektronskih cigaret zaradi prepovedi arom bo imelo pozitivne učinke na okolje z vidika zmanjšanja količine nevarnih odpadkov (baterije, elektronika...)

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Proizvajalci, uvozniki in distributerji oziroma prodajalci elektronskih cigaret bodo morali opustiti dajanje na trg izdelkov z vsemi aromami, razen tobačnih.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

a) javno zdravje

Predlog zakona bo imel pozitivne učinke na področju javnega zdravja v Sloveniji, saj bodo ukrepi, namenjeni zmanjševanju uporabe tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov, prispevali k zmanjšanju bremena bolezni in prezgodnjih smrti ter s tem povezanih stroškov posameznikov, zdravstvenega sektorja in celotne družbe.

Dolgoročno se bodo pomembno zmanjšali delež kadilcev in uporabnikov drugih povezanih izdelkov med mladimi in odraslimi, obolenost in (prezgodnja) umrljivost zaradi tobaka, bolniška odsotnost z dela zaradi tobaka in upad produktivnosti zaradi kajenja. Kratko in srednjeročno se bo zmanjšalo število uporabnikov elektronskih cigaret med mladimi ter povečalo število tistih, ki opustijo kajenje.

S prepovedjo kadilnic se bo dodatno zmanjšala izpostavljenost tobačnemu dimu in emisijam povezanih izdelkov.

Za zdravstveni sistem to predvsem dolgoročno, pa tudi že kratko in srednjeročno, pomeni zmanjšanje koriščenja zdravstvenih storitev.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za: /

Predlog nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Ni posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Ministrstvo za zdravje bo skupaj z nadzornimi organi poskrbelo za obveščanje zainteresirane javnosti o izvajanju predpisa.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Spremljanje izvajanja predpisa bodo opravljali ministrstvo, pristojno za zdravje, in nadzorni organi skladno s svojimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Predlog zakona ne ureja nobenih vprašanj v zvezi z drugimi pomembnimi okoliščinami.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Rubrika bo dopolnjena naknadno.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

Pri delu državnega zbora in delovnih teles bodo sodelovali naslednji predstavniki predlagatelja:

- Danijel Bešič Loredan, minister za zdravje,
- Azra Herceg, državna sekretarka,
- dr. Branko Bregar, v. d. generalnega direktorja, Direktorat za javno zdravje,
- Vesna Marinko, Direktorat za javno zdravje, vodja Sektorja za krepitev zdravja in preprečevanje odvisnosti in
- Nataša Blažko, sekretarka, Direktorat za javno zdravje, Sektor za krepitev zdravja in preprečevanje odvisnosti.

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov

1. člen

V Zakonu o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (Uradni list RS, št. 9/17 in 29/17) se napovedni stavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»Ta zakon v skladu z Direktivo 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES (UL L št. 127 z dne 29. 4. 2014, str. 1), spremenjeno z Delegirano direktivo Komisije 2014/109/EU z dne 10. oktobra 2014 o spremembi Priloge II k Direktivi 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z vzpostavitvijo knjižnice slikovnih opozoril, ki se uporabljajo za tobačne izdelke (UL L št. 360 z dne 17. 12. 2014, str. 22), zadnjič spremenjeno z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2022/2100 z dne 29. junija 2022 o spremembi Direktive 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede umika nekaterih izjem v zvezi z ogrevanimi tobačnimi izdelki (UL L št. 283 z dne 3. 11. 2022, str. 4 - 6) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/40/EU), in Direktivo 2003/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o oglaševanju in sponzorstvu tobačnih izdelkov (UL L št. 152 z dne 20. 6. 2003, str. 16) določa:«.

2. člen

V Zakonu o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (Uradni list RS, št. 9/17 in 29/17) se 12. točka 3. člena spremeni tako, da se glasi:

»12. Elektronska cigareta je izdelek, ki se lahko uporablja za dovajanje hlapov, ki lahko vsebujejo nikotin ali pa tudi ne, skozi ustnik ali kateri koli sestavni del tega izdelka, vključno s polnilom, rezervoarjem in napravo brez polnila ali rezervoarja. Elektronske cigarete so lahko take, da se po uporabi zavržejo ali pa se ponovno napolnijo s pomočjo posodice za ponovno polnjenje in rezervoarja, ali pa se lahko napolnijo s polnili za enkratno uporabo.«.

17. točka se črta. Dosedanja 18., 19. in 20. točka postanejo 17., 18. in 19. točka.

Doda se nova 20. točka, ki se glasi:

»20. Novi nikotinski izdelek je izdelek, ki:

- ne spada v nobeno od naslednjih kategorij izdelkov, ki vsebujejo nikotin, vendar ne vsebujejo tobaka: elektronske cigarete, posodice za ponovno polnjenje, registrirani izdelki za nikotinsko nadomestno zdravljenje in
- je bil dan na trg po 19. maju 2014.«.

Dosedanja 20. in 21. točka postaneta 21. in 22. točka.

Doda se nova 23. točka, ki se glasi:

»23. Ogrevani tobačni izdelek je nov tobačni izdelek, ki se segreva, da proizvede emisijo, ki vsebuje nikotin in druge kemikalije in ki jo uporabnik nato vdihne, in je, odvisno od njegovih značilnosti, brezdimni tobačni izdelek ali tobačni izdelek za kajenje. Za namene tega zakona se šteje, da je ogrevani tobačni izdelek tobačni izdelek za kajenje.«.

Dosedanja 23. točka postane 24. točka in se spremeni tako, da se glasi:

»24. Posodica za ponovno polnjenje je embalaža, ki vsebuje tekočino ali kakršnokoli drugo polnilo z nikotinom ali brez nikotina, ki se lahko uporablja za ponovno polnjenje elektronskih cigaret.«.

Dosedanja 24. točka postane 25. točka.

Dosedanja 25. točka, ki postane 26. točka se spremeni tako, da se glasi:

»26. Povezani izdelki so elektronske cigarete, vključno s posodicami za ponovno polnjenje, zeliščni izdelki za kajenje, novi tobačni izdelki in novi nikotinski izdelki. Med povezane izdelke sodijo tudi pripomočki oziroma naprave za njihovo uporabo, brez katerih povezanih izdelkov ni moč uporabljati.«.

Dosedanja 26. do 39. točka postanejo 27. do 40. točka.

Dosedanja 40. točka, ki postane 41. točka se spremeni tako, da se glasi:

»41. Tobak za zvijanje je tobak, ki se za zvijanje cigaret uporablja tako s strani potrošnikov kot prodajnih mest.«.

Dosedanja 41. do 53. točka postanejo 42 do 54. točka.

3. člen

V 11. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Prepovedano je dajanje na trg cigaret, tobaka za zvijanje in ogrevanih tobačnih izdelkov z značilno aromo.«.

4. člen

V 12. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Prepovedano je dajanje na trg cigaret, tobaka za zvijanje in ogrevanih tobačnih izdelkov, ki vsebujejo aromatične snovi v kateri koli od komponent, kot so filtri, papir, ovoji in kapsule, ali imajo tehnične značilnosti, ki omogočajo spreminjanje vonja ali okusa tobačnega izdelka ali jakosti dima. Filtri, papirji in kapsule ne smejo vsebovati tobaka ali nikotina.«.

5. člen

V 13. členu se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Podobe zavojčkov in kakršnekoli zunanje embalaže tobačnih izdelkov, ki so ciljno usmerjene na potrošnike, morajo biti skladne z določbami tega zakona iz 2. točke Označevanje in embalaža, v poglavju II. Tobačni izdelki.«

6. člen

V 14. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Na vsakem zavojčku in zunanji embalaži tobačnih izdelkov za kajenje, vključno z ogrevanimi tobačnimi izdelki, se navede naslednje splošno opozorilo:

»Kajenje ubija – prenehajte zdaj«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Na vsakem zavojčku in zunanji embalaži tobačnih izdelkov za kajenje, vključno z ogrevanimi tobačnimi izdelki, se navede naslednje informativno sporočilo:

»Tobačni dim vsebuje več kot 70 snovi, ki povzročajo raka.«.

V tretjem odstavku se prvi stavek spremeni tako, da glasi:

»Pri zavojčkih s cigaretami, zavojčkih z ogrevanimi tobačnimi izdelki in zavojčkih kvadraste oblike s tobakom za zvijanje se splošno opozorilo prikaže na spodnjem delu ene stranske površine zavojčka, medtem ko se informativno sporočilo prikaže na spodnjem delu druge stranske površine.«.

7. člen

V 15. členu se prvi stavek napovednega stavka prvega odstavka spremeni tako, da se glasi:

»Na vsakem zavojčku in zunanji embalaži tobačnih izdelkov za kajenje, vključno z ogrevanimi tobačnimi izdelki, se navedejo sestavljena zdravstvena opozorila.«.

Napovedni stavek 5. točke se spremeni tako, da se glasi:

»5. na zavojčkih cigaret in zavojčkih ogrevanih tobačnih izdelkov imajo naslednje dimenzije:«.

8. člen

V 22. členu se deveti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Gospodarski subjekt, vključen v trgovino s tobačnimi izdelki, ne sme spreminjati ali brisati evidentiranih podatkov.«.

9. člen

V 25. členu se v drugem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Proizvajalci in uvozniki novih tobačnih izdelkov NLZOH pošljejo nove ali posodobljene podatke o študijah in raziskavah ter druge podatke iz prejšnjega odstavka.«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) NLZOH proizvajalcem in uvoznikom zaračunava pristojbine za prejemanje, shranjevanje, obravnavo in analiziranje podatkov, predloženih na podlagi tega člena.«.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane nov četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Minister določi obliko in način uradnega obveščanja, podrobnejši način določanja pristojbin ter ostalih pogojev v povezavi z novimi tobačnimi izdelki iz tega člena.«.

10. člen

V 26. členu se v tretjem odstavku:

- 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. tekočina oziroma polnilo se da na trg v temu namenjenih posodica za ponovno polnjenje s prostornino največ 10 ml. V elektronskih cigaretah za enkratno uporabo ali v polnilih za enkratno uporabo prostornina polnil ali rezervoarjev ne presega 2 ml;«.

- 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. tekočina oziroma polnilo ne vsebuje dodatkov iz prvega odstavka 12. člena tega zakona;«.

- 4. točka spremeni tako, da se glasi:

»4. pri izdelavi tekočine oziroma polnila se uporabljajo le čiste sestavine. V tekočini oziroma polnilu so snovi, razen sestavin iz 2. točke drugega odstavka tega člena, le v sledeh, če so take sledi med izdelavo neizogibne s tehničnega vidika;«.

- za 7. točko se pika nadomesti s podpičjem ter se doda nova 8. točka, ki se glasi:

»8. Tekočina ali kakršnokoli drugo polnilo, ki se uporablja v elektronskih cigaretah ali posodica za ponovno polnjenje ne vsebuje nikakršnih arom, razen tobačnih. Minister določi podrobnejše pogoje glede prepovedi arom iz prejšnjega stavka.«.

V petem odstavku se 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. ne glede na prejšnjo točko ne vsebujejo elementov ali značilnosti iz 17. člena tega zakona, razen iz prve alineje prvega odstavka glede podatkov o vsebnosti nikotina in, v primeru vsebnosti nikotina, navajajo naslednje zdravstveno opozorilo, ki ustreza zahtevam iz drugega in tretjega odstavka 16. člena tega zakona:

»Izdelek vsebuje nikotin, ki povzroča hudo zasvojenost. Nekadilcem se uporaba odsvetuje.«.

V osmem odstavku se za drugim stavkom doda nov tretji stavek, ki se glasi:

»NLZOH in Zdravstveni inšpektorat RS, na zahtevo, vse informacije, prejete v skladu s tem členom, data na voljo Evropski komisiji in drugim državam članicam ter zagotovita, da se poslovne skrivnosti in druge zaupne informacije obravnavajo zaupno.«

11. člen

V 28. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) NLZOH proizvajalcem in uvoznikom zaračunava pristojbine za prejemanje, shranjevanje, obravnavo, analiziranje in objavljanje podatkov, predloženih na podlagi tega člena.«

Dosedanji tretji odstavek, ki postane četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Minister določi podrobnejše pogoje glede poročanja o sestavinah zeliščnih izdelkov za kajenje in določitve pristojbin.«

12. člen

Za 28. členom se doda novo V. Poglavje z naslovom: Postopek odobritve novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov in novi 28.a člen, ki se glasi:

28.a člen

(sistem za odobritev novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov)

- (1) Sistem za odobritev novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov vzpostavi NLZOH, ki tudi izvede vse potrebne postopke za odobritev ali zavrnitev teh izdelkov. Pri tem NLZOH, glede na naravo izdelka, sodeluje s strokovnjaki različnih ustreznih institucij, za namene odobritve teh izdelkov in obravnave drugih izdelkov, kadar je potrebna dodatna ocena, ali je zadevni izdelek predmet obravnave po določitih ZOUTPI.
- (2) Če prijavitelj NLZOH predloži dokumentacijo za odobritev novega tobačnega izdelka, ki je bil odobren v vsaj eni od držav članic EU, lahko NLZOH pregleda postopek odobritve te države članice ter odobri novi tobačni izdelek po skrajšanem postopku, če presodi, da je bil postopek odobritve ustrezno in strokovno izveden.
- (3) NLZOH proizvajalcem in uvoznikom novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov zaračunava pristojbine za take odobritve.
- (4) Novi tobačni in nikotinski izdelki, ki niso odobreni v skladu s tem členom, se ne smejo prodajati oziroma dati na trg.
- (5) Minister določi podrobnejše pogoje glede sistema za odobritev novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov.

13. člen

V. poglavje: Oglaševanje, promocija, sponzoriranje in prodaja postane novo VI. poglavje. Naslov novega VI. Poglavlja se spremeni tako, da se glasi:

»VI. OGLAŠEVANJE, PROMOCIJA, SPONZORIRANJE, PRODAJA IN UVOZ«

14. člen

V 30. členu se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Prepovedana je prodaja ali dajanje na trg tobaka, tobačnih izdelkov ali povezanih izdelkov s strani posameznika ali fizične osebe.«

Za dosedanjim 30. členom se doda nov 30.a člen, ki se glasi:

»30.a člen

(prepoved uvoza)

- (1) Uvoz izdelkov iz prvega odstavka 11. člena, prvega, drugega in tretjega odstavka 12. člena in 24. člena tega zakona, je prepovedan.
- (2) Uvoz izdelkov iz 25., 26. in 27. člena tega zakona s strani posameznikov je prepovedan.«

15. člen

V 39. členu se v tretjem odstavku četrta alineja črta.«.

Četrty odstavek se črta.

16. člen

40. člen se črta.

17. člen

V 41. členu se:

- 8. in 9. točka drugega odstavka črtata;
- tretji odstavek spremeni tako, da se za besedno zvezo »povezani izdelki« doda »proizvajajo, prodajajo ali dajejo na trg v nasprotju s 7., 8., 11., 12. in 26. členom tega zakona,«.
- v petem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Na zahtevo Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije ali Finančne uprave Republike Slovenije lahko NLZOH opravlja laboratorijska preskušanja tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov.«;

- v šestem odstavku se 3. in 4. točka črtata;
- napovedni stavek sedmega odstavka 41. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Tržni inšpektorat Republike Slovenije opravlja nadzor pravnih subjektov, in sicer nad:«;

- v sedmem odstavku doda nova 5. točka, ki se glasi:

»5. prepovedjo prodaje ali dajanja na trg izdelkov, ki niso odobreni v skladu z 28.a členom tega zakona;«;

- dosedanje 5. do 7. točka postanejo 6. do 8. točka;
- osmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(8) Finančna uprava Republike Slovenije opravlja nadzor nad:

1. pogoji, določenimi v 22. in 23. členu tega zakona, ki jih morajo izpolnjevati tobak in tobačni izdelki;
2. pogoji, ki jih morajo izpolnjevati elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje iz tretjega odstavka 26. člena, pri uvozu iz tretjih držav;
3. prepovedjo dajanja na trg ali prodaje izdelkov, ki niso odobreni v skladu z 28.a členom tega zakona;
4. posamezniki, ki oglašujejo tobak, tobačne in povezane izdelke v nasprotju z 29. členom tega zakona;
5. prepovedjo dajanja na trg tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov prek interneta, telekomunikacij ali katere koli druge razvijajoče se tehnologije ali prepovedjo čezmejne prodaje na daljavo (peti odstavek 30. člena);

6. posamezniki, ki prodajajo ali dajejo na trg tobak, tobačne ali povezane izdelke v nasprotju s 30. členom tega zakona
 7. prepovedjo uvoza iz 30.a člena tega zakona;
 8. prodajo tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov brez dovoljenja iz 32. člena tega zakona.«
- deveti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(9) Če Tržni inšpektorat Republike Slovenije ugotovi, da se tobak in tobačni izdelki proizvajajo, prodajajo ali dajejo na trg v nasprotju s 13. do 20. členom tega zakona ali se prodajajo brez dovoljenja iz 32. člena tega zakona, z odločbo prepove njihovo proizvodnjo, prodajo ali dajanje na trg ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje ali prodaje.«;

- deseti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(10) Če Finančna uprava Republike Slovenije ugotovi, da se tobak ali tobačni izdelki proizvajajo, prodajajo ali dajejo na trg brez identifikacijske oznake ali varnostnega elementa iz 22. ali 23. člena tega zakona ali, da se tobak, tobačni in povezani izdelki prodajajo brez dovoljenja iz 32. člena tega zakona z odločbo prepove njihovo proizvodnjo, prodajo ali dajanje na trg ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje ali prodaje.«;

- dvanajsti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(12) Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da se tobačni ali povezani izdelki proizvajajo, prodajajo ali dajejo na trg v nasprotju s 26., 27. in 28.a členom tega zakona ali brez dovoljenja iz 32. člena tega zakona, z odločbo prepove prodajo, dajanje na trg ali proizvodnjo teh izdelkov ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje ali prodaje.«;

- trinajsti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(13) Če Tržni inšpektorat Republike Slovenije ugotovi, da se tobak, tobačni izdelki ali povezani izdelki sponzorirajo ali oglašujejo v nasprotju z 29. členom tega zakona, tako sponzoriranje ali oglaševanje z odločbo prepove. Za izvršitev odločbe odredi takojšnjo odstranitev oglasnega materiala na stroške poslovnega subjekta.

- štirinajsti odstavek se črta.

18. člen

V 42. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z globo od 4.000 do 33.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. proizvaja, prodaja ali daje na trg cigarete, ki vsebujejo večje vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida, kot je določeno v 7. členu tega zakona;
2. če prodaja ali daje na trg tobačne izdelke, za katere ni izpolnjena obveznost poročanja o sestavinah in emisijah teh izdelkov (9. in 10. člen);
3. če proizvaja, daje na trg, prodaja ali uvozi tobačne izdelke z značilno aromo (11. člen) ali z dodatki iz prvega in tretjega odstavka 12. člena tega zakona ali če proizvaja, prodaja, daje na trg ali uvozi tobačne izdelke, ki vsebujejo aromatične snovi v kateri koli od njihovih komponent (drugi odstavek 12. člena);

4. če daje na trg ali prodaja tobačne izdelke in brezdimne tobačne izdelke, ki ne izpolnjujejo pogojev glede označevanja, embalaže, splošnih opozoril, informativnih sporočil in sestavljenih zdravstvenih opozoril (13., 14., 15. in 16. člen);
5. če daje na trg ali prodaja tobačne izdelke, katerih označevanje ali zunanja embalaža sta v nasprotju z določbami 17. člena tega zakona;
6. če daje na trg ali prodaja cigaretno zavojčke in zunanjo embalažo cigaret, katerih videz in vsebina nasprotujeta določbam 18. člena tega zakona;
7. če daje na trg ali prodaja zavojčke tobaka za zvijanje in zunanjo embalažo tobaka za zvijanje, katerih videz in vsebina nasprotujeta določbam 19. člena tega zakona;
8. če daje na trg ali prodaja cigarete, katerih videz nasprotuje določbam 20. člena tega zakona;
9. če ne omogoča takojšnje dostopnosti do posebne identifikacijske oznake (četrti odstavek 22. člena);
10. če ne evidentira vnosa vseh zavojčkov ter vmesnih gibanj in končnega iznosa zavojčkov iz svoje posesti na način, ki omogoča enoznačno in nedvoumno prepoznavanje ter sledenje vseh zavojčkov (peti odstavek 22. člena);
11. če ne vodi evidenc vseh opravljenih transakcij (šesti odstavek 22. člena);
12. če gospodarskim subjektom, vključenim v trgovino s tobačnimi izdelki od proizvajalca do zadnjega gospodarskega subjekta pred prvo prodajo na prodajnem mestu, vključno z uvozniki, skladišči in prevoznimi podjetji, ne predloži opreme za evidentiranje tobačnih izdelkov ali če predložena oprema ne omogoča elektronskega odčitavanja in nedvoumnega prepoznavanja ter sledenja vseh zavojčkov (sedmi odstavek 22. člena);
13. če spreminja ali briše evidentirane podatke (deveti odstavek 22. člena);
14. če daje na trg ali prodaja tobačne izdelke brez identifikacijske oznake ali brez varnostnega elementa, če identifikacijska oznaka ni celovita ali če varnostni element ne izpolnjuje zahtevanih tehničnih standardov (prvi do tretji odstavek 22. člena in 23. člen);
15. če daje na trg, prodaja ali uvozi tobak za oralno uporabo (24. člen);
16. če prodaja ali daje na trg nove tobačne izdelke v nasprotju s 25. členom tega zakona;
17. če proizvaja, prodaja ali daje na trg elektronske cigarete v nasprotju s 26. členom tega zakona;
18. če proizvajalec, uvoznik in distributer elektronskih cigaret ne izpolnjuje obveznosti iz devetega, desetega in enajstega odstavka 26. člena tega zakona;
19. če daje na trg ali prodaja zeliščni izdelek za kajenje v nasprotju s 27. členom tega zakona;
20. če ne poroča o sestavinah zeliščnih izdelkov za kajenje v skladu z 28. členom tega zakona;
21. če daje na trg ali prodaja izdelke, ki niso odobreni v skladu z 28.a členom tega zakona;
22. če donira ali sponzorira dogodek, dejavnosti ali posameznika ter posredno ali neposredno oglašuje in promovira tobačne izdelke in povezane izdelke (29. člen);
23. če prikazuje ali uporablja tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke na televiziji ter v okviru javnih nastopov (sedmi odstavek 29. člena);

24. če prodaja tobak, tobačne izdelke ali povezane izdelke osebam, mlajšim od 18 let, ali če prepovedi prodaje ne objavi na vidnem mestu ali če prodaja tobak, tobačne ali povezane izdelke oseba, mlajša od 18 let (prvi in drugi odstavek 30. člena);

25. če prodaja ali daje na trg tobak, tobačne in povezane izdelke v nasprotju s tretjim odstavkom 30. člena tega zakona;

26. če prodaja ali daje na trg tobak, tobačne izdelke ali povezane izdelke zunaj izvirne embalaže proizvajalca (četrti odstavek 30. člena);

27. če daje na trg ali čezmejno prodaja na daljavo tobak, tobačne izdelke ali povezane izdelke prek interneta, telekomunikacij ali druge razvijajoče se tehnologije (peti odstavek 30. člena);

28. če proizvaja, daje na trg ali čezmejno prodaja na daljavo sladkarije, prigrizke, igrače ali druge predmete v obliki tobačnih izdelkov ali povezanih izdelkov, ki so namenjeni osebam, mlajšim od 18 let (šesti odstavek 30. člena);

29. če v poslovnem prostoru vidno ne razstavi dovoljenja za prodajo tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov (tretji odstavek 34. člena);

30. če ne zagotovi spoštovanja prepovedi kajenja oziroma uporabe tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, v zaprtih javnih in delovnih prostorih ter v prostorih, ki se po tem zakonu ne štejejo za zaprte prostore, če so del pripadajočih funkcionalnih zemljišč objektov, v katerih se opravlja dejavnost vzgoje ali izobraževanja (39. člen);«.

Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Za prekrške iz 1. do 21. točke, 25, 26., 27. 28. točke prvega odstavka tega člena in petega odstavka tega člena se poleg globe lahko izreče tudi obvezni odvzem tobaka, tobačnih izdelkov ali povezanih izdelkov, ki so predmet prekrška in obvezni odvzem predmetov, s katerimi je bil prekršek storjen.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Z globo 50.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki prodaja tobak, tobačne izdelke ali povezane izdelke brez dovoljenja.«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Z globo 5.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki prodaja tobak, tobačne izdelke ali povezane izdelke brez dovoljenja.«.

19. člen

V 43. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Z globo 125 eurov se kaznuje posameznik:

- če kadi oziroma uporablja tobak, tobačne izdelke ali povezane izdelke v javnih ali delovnih prostorih, kjer je to prepovedano (39. člen);
- če uvozi izdelke v nasprotju s 30.a členom tega zakona.«.

Za dosedanjim drugim odstavkom se doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Z globo 3.000 do 5.000 eurov se kaznuje posameznik:

- če oglašuje tobak, tobačne in povezane izdelke v nasprotju z 29. členom tega zakona;
- če prodaja ali daje na trg tobak, tobačne ali povezane izdelke v nasprotju s 30. členom tega zakona (sedmi odstavek).«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

(uskladitev ravnanj)

Elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje z aromami se lahko dajejo na trg še največ 12 mesecev od uveljavitve tega zakona.

Kadilnice se morajo iz zaprtih javnih ali delovnih prostorov odstraniti najkasneje v 5 letih od uveljavitve tega zakona.

Sistem odobritev novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov iz 28.a člena tega zakona se uporablja za izdelke, ki bodo dani na trg po uveljavitvi tega zakona.

21. člen

(podzakonski predpisi)

Minister izda predpise iz 9., 10., 11. in 12. člena tega zakona v devetih mesecih od uveljavitve tega zakona.

22. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Določbe, ki se nanašajo na prepoved dajanja na trg ogrevanih tobačnih izdelkov z značilno aromo, prepoved aromatičnih snovi v komponentah ogrevanih tobačnih izdelkov in na označevanje ogrevanih tobačnih izdelkov, se uporabljajo od 23. oktobra 2023.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Določba 1. člena se dopolnjuje zaradi dopolnitve navajanja sekundarne zakonodaje Evropske unije, s katero se predlog zakona usklajuje. Gre za tehnično dopolnitev veljavne določbe, v skladu s pravili nomotehnike.

K 2. členu

S predlagano spremembo 12. točke 3. člena ZOUTPI dopolnjujemo definicijo elektronskih cigaret, in sicer tako, da sedaj zajema tudi izdelke, ki se uporabljajo za dovajanje hlapov, ki ne vsebujejo nikotina. 17. točka 3. člena ZOUTPI se črta zato, ker opredeljuje pojem kadilnice, ki po novem ne bodo več dovoljene.

Zaradi pojavljanja vedno novih izdelkov z nikotinom, ki jih ZOUTPI ne vključuje in zato niso regulirani, se v 3. členu ZOUTPI doda nova 20. točka, ki opredeljuje, kaj so novi nikotinski izdelki.

Nova 23. točka se v 3. člen doda zato, ker v skladu z Delegirano direktivo podrobneje določa, kaj je ogrevani tobačni izdelek. Hkrati se dodaja obrazložitev, da se za namene izvajanja ZOUTPI šteje, da je ogrevani tobačni izdelek tobačni izdelek za kajenje.

Nova 24. točka ZOUTPI dopolnjuje definicijo posodice za ponovno polnjenje, ki se uporablja za ponovno polnjenje elektronskih cigaret. Ker izenačujemo obravnavo elektronskih cigaret z nikotinom in brez nikotina, je potrebno pri posodicah za ponovno polnjenje vključiti tudi tekočino oz. polnilo, ki ne vsebuje nikotina.

25. točka 3. člena ZOUTPI postane 26. točka in opredeljuje povezane izdelke, med katere se vključuje tudi nove nikotinske izdelke in pripomočke oz. naprave za uporabo povezanih izdelkov. Poleg tega se med povezane izdelke zaradi opozorila Evropske komisije vključuje tudi posodice za ponovno polnjenje.

Ostale točke 3 člena ZOUTPI se ustrezno preštevilčijo.

40. točka 3. člena ZOUTPI postane 41. točka in v skladu z Direktivo ustrezneje opredeljuje tobak za zvijanje.

Ostale točke 3 člena ZOUTPI se ustrezno preštevilčijo.

K 3. členu

V skladu z Delegirano direktivo se prepoveduje značilno aromo tudi v ogrevanih tobačnih izdelkih.

K 4. členu

V skladu z Delegirano direktivo se prepove dajanje na trg, poleg cigaret in tobaka za zvijanje tudi ogrevanih tobačnih izdelkov, ki vsebujejo aromatične snovi v kateri koli od komponent, kot so filtri, papir, ovoji in kapsule, ali imajo tehnične značilnosti, ki omogočajo spreminjanje vonja ali okusa tobačnega izdelka ali jakosti dima. Filtri, papirji in kapsule teh izdelkov ne smejo vsebovati tobaka ali nikotina.

K 5. členu

V skladu z navodilom Evropske komisije, ki nas je v okviru bilateralnega sestanka opozorila, da nismo pravilno prenesli določbe osmega odstavka 8. člena Direktive, člen določa, da morajo biti podobe zavojčkov ali kakršnekoli zunanje embalaže tobačnih izdelkov, ki so ciljno usmerjene na potrošnike skladne z določbami poglavja II. Direktive, torej z določbami ZOUTPI iz točke 2. Označevanje in embalaža, poglavja II. Tobačni izdelki, ki v nacionalno zakonodajo prenaša določbe poglavja II. Direktive. To v praksi pomeni, da mora vsaka slika ali fotografija tobačnega izdelka, ki se pojavi v javnosti (npr. v članku v medijih) biti skladna z omenjenimi določbami.

K 6. členu

Člen določa, da se mora v skladu z Delegirano direktivo tudi na ogrevane tobačne izdelke navesti splošno zdravstveno opozorilo in informativno sporočilo. Glede na to, da so ogrevani tobačni izdelki zelo podobni cigaretam člen določa, da se splošno in informativno sporočilo na zavojčkih ogrevanih tobačnih izdelkih prikaže na istem mestu kot pri zavojčkih cigaret. Hkrati se za zavojčke ogrevanih tobačnih izdelkov določa ista širina zdravstvenih opozoril, kot za cigarete.

K 7. členu

Glede na to, da predlog zakona ogrevane tobačne izdelke opredeljuje kot tobačne izdelke za kajenje, zanje veljajo iste določbe za sestavljena zdravstvena opozorila kot za cigarete, vključno z njihovo dimenzijo.

K 8. členu

Člen v skladu z devetim odstavkom 15. člena Direktive določa, da gospodarski subjekti, vključeni v trgovino s tobačnimi izdelki, ne smejo spreminjati ali brisati evidentiranih podatkov. Doslej smo, na pobudo Finančne uprave RS dovolili, da se lahko podatki brišejo v primeru napak, vendar to ni v skladu z Direktivo. Na to nas je opozorila Evropska komisija na bilateralnem sestanku.

K 9. členu

Člen določa, da morajo proizvajalci in uvozniki novih tobačnih izdelkov NLZOH poslati nove ali posodobljene podatke o študijah in raziskavah ter druge podatke, ki jih zahteva člen o novih tobačnih izdelkih v vsakem primeru, ne samo kadar NLZOH oceni, da je to zaradi spremenjenih razmer potrebno. S tem ustrezneje prenašamo Direktivo v nacionalno zakonodajo.

Doda se nov odstavek, ki NLZOH omogoča zaračunavanje pristojbine za prejemanje, shranjevanje, obravnavo in analiziranje podatkov za nove tobačne izdelke, tako kot to velja za klasične cigarete.

K 10. členu

Ker izenačujemo obravnavo elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje z nikotinom in brez nikotina, smo ustrezno preoblikovali tretji odstavek 26. člena ZOUTPI, tako da se pogoji iz tega odstavka nanašajo tako na elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje z nikotinom, kot na tiste brez nikotina.

Hkrati smo dodali novo 8. točko tretjega odstavka 26. člena ZOUTPI, ki določa, da tekočina ali kakršnokoli drugo polnilo, ki se uporablja v elektronskih cigaretah ali posodicah za ponovno polnjenje ne vsebuje nikakršnih arom, razen tobačnih. Podrobnejši pogoji v zvezi s to določbo bodo opredeljeni v pravilniku.

Peti odstavek 26. člena ZOUTPI prav tako usklajuje določbe zavojčkov in zunanje embalaže elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje tako, da ustrezajo prepovedi arom in da ustrezajo tudi elektronskim cigaretam in posodicam za ponovno polnjenje brez nikotina.

Osmi odstavek 26. člena ZOUTPI ustrezneje prenaša Direktivo in določa, da NLZOH in Zdravstveni inšpektorat RS, na zahtevo, vse informacije, prejete v skladu s tem členom, data na voljo Evropski komisiji in drugim državam članicam ter zagotovita, da se poslovne skrivnosti in druge zaupne informacije obravnavajo zaupno.

K 11. členu

Člen določa, da zaradi celostne obravnave vseh povezanih izdelkov, kamor sodijo tudi zeliščni izdelki za kajenje, NLZOH tudi proizvajalcem in uvoznikom zeliščnih izdelkov za kajenje zaračunava pristojbine za prejemanje, shranjevanje, obravnavo, analiziranje in objavljanje podatkov, predloženih na podlagi tega člena.

K 12. členu

Člen uvaja novo poglavje in znotraj njega postopek za odobritev novih tobačnih in nikotinskih izdelkov, saj se na tržišču pojavljajo vedno novi nepreverjeni izdelki. Uvedbo sistema za odobritev novih tobačnih izdelkov omogoča Direktiva, ki v tretjem odstavku 19. člena za take odobritve državam članicam omogoča, da lahko proizvajalcem in uvoznikom teh izdelkov zaračunavajo sorazmerne pristojbine za take odobritve. Sistem odobritev bo vzpostavil NLZOH, ki bo pri tem sodeloval s strokovnjaki različnih ustreznih institucij. Za odobritve bo NLZOH zaračunaval tudi pristojbine, katerih višina bo določena s pravilnikom. Novi tobačni in nikotinski izdelki, ki ne bodo odobreni v skladu s tem členom se ne bodo smeli prodajati oz. dati na trg. Minister bo s pravilnikom določil podrobnejše pogoje glede vzpostavitve in delovanje sistema za odobritev novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov.

K 13. členu

Člen spreminja naslov poglavja V. OGLAŠEVANJE, PROMOCIJA, SPONZORIRANJE IN PRODAJA, ki postane poglavje VI. OGLAŠEVANJE, PROMOCIJA, SPONZORIRANJE, PRODAJA IN UVOZ.

K 14. členu

Člen uvaja prepoved prodaje oz. dajanja na trg tobaka, tobačnih izdelkov ali povezanih izdelkov s strani posameznika ali fizične osebe. Finančna uprava RS v praksi zaznava veliko primerov prodaje tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov s strani fizičnih oseb. V teh primerih posameznika sankcionirajo po Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Glede na to, da so tobak, tobačni izdelki in povezani izdelki specialni izdelki, za katere velja posebna ureditev po ZOUTPI predlagamo, da se uredi prepoved prodaje cigaret s strani fizičnih oseb, saj fizična oseba niti ne more pridobiti dovoljenja za prodajo.

Z namenom učinkovitejšega izvajanja že uveljavljene prepovedi dajanja na trg tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov preko interneta in prepovedi čezmejne prodaje na daljavo, prvi odstavek na novo dodanega 30.a člena prepoveduje uvoz cigaret, tobaka za zvijanje in ogrevanih tobačnih izdelkov z značilno aromo, z določenimi prepovedanimi dodatki iz 12. člena ZOUTPI. Hkrati predloga zakona prepoveduje uvoz tobaka za oralno uporabo iz tretjih držav. Z drugim odstavkom tega člena pa se prepoveduje uvoz novih tobačnih izdelkov, elektronskih cigaret in zeliščnih izdelkov za kajenje s strani posameznikov.

K 15. členu

Člen ukinja izjemo iz zadnje alineje tretjega odstavka 39. člena ZOUTPI, ki dovoljuje kajenje oz. uporabo tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov v kadihnicah. Zaradi prepovedi kadihnic se črta tudi četrti odstavek 39. člena ZOUTPI, ki navaja, da kadihnice niso dovoljene v prostorih, v katerih se opravlja zdravstvena dejavnost, dejavnost vzgoje ali dejavnost izobraževanja.

K 16. členu

Zaradi prepovedi kadihnic se črta 40. člen ZOUTPI, ki določa, katere pogoje mora izpolnjevati kadihlica.

K 17. členu

Člen ureja dejavnosti nadzornih in prekrškovnih organov iz 41. člena ZOUTPI in jih usklajuje z materialnimi določbami. Doda se nova pristojnost TIRS, in sicer nadzor nad prepovedjo prodaje novih tobačnih in nikotinskih izdelkov, ki niso odobreni v okviru na novo določenega sistema odobritev. Dodajajo se nove pristojnosti Finančni upravi RS (FURS) in sicer nadzor nad pogoji, ki jih morajo izpolnjevati elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje pri uvozu iz tretjih držav. FURS se doda tudi pristojnost pri opravljanju nadzora nad prepovedjo prodaje ali dajanja na trg neodobrenih novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov, prepovedjo dajanja na trg tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov prek interneta, telekomunikacij ali katere koli druge razvijajoče se tehnologije ali prepovedjo

čezmejne prodaje na daljavo. FURS se doda pristojnost nadzora nad prepovedjo uvoza neskladnih tobačnih izdelkov z določbami ZOUTPI in nad prepovedjo uvoza novih tobačnih izdelkov, elektronskih cigaret in zeliščnih izdelkov za kajenje s strani posameznikov. FURS se doda tudi pristojnost nadzora nad posamezniki, ki oglašujejo tobak, tobačne in povezane izdelke in pristojnost nadzora nad posamezniki, ki prodajajo ali dajejo na trg tobak, tobačne in povezane izdelke. Slednje je s strani posameznikov prepovedano.

Z materialnimi določbami se uskladijo tudi deveti, deseti in dvanajsti odstavek 41. člena ZOUTPI in kumulativnost prodaje in proizvodnje iz veljavne določbe se spreminja v alternativno dikcijo, saj veljavna zakonska določba onemogoča upravno ukrepanje, če gre samo za proizvodnjo ali samo za prodajo navedenih izdelkov. Predlagane določbe sedaj vključujejo tako proizvodnjo, prodajo, kot dajanje na trg. Poleg dajanja na trg (dajanje na voljo potrošniku) je potrebno vključiti tudi prodajo, saj ta vključuje tudi distributerja oz. prodajalca na debelo, ki ni proizvajalec.

Določeni odstavki se morajo spremeniti zaradi preštevilčenja členov, ker je bil dodan nov 29. člen (sistem odobritve novih tobačnih in novih nikotinskih izdelkov).

Zaradi ukinitve kadilnic se črta tudi prekrškovna določba, ki se nanaša na nadzor pogojev, ki jih mora v skladu z ZOUTPI izpolnjevati kadilnica.

K 18. členu

Natančneje se usklajujejo nekatere materialne in kazenske določbe iz prvega odstavka 42. člena ZOUTPI, dodaja se izraz prodaja zaradi nadzora prodaje na debelo. Dodaja se tudi nov prekršek, in sicer za izdelke, ki niso odobreni. Potrebne so tudi spremembe zaradi preštevilčenja členov.

Črta se 30. točka prvega odstavka 42. člena ZOUTPI, ki se nanaša na kadilnice, ki jih predlog zakona ukinja.

Za določene prekrške se poleg globe izreče tudi obvezni odvzem tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, ki so predmet prekrška in obvezni odvzem predmetov, s katerimi je bil prekršek storjen. Obvezen izrek stranske sankcije odvzema tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, ko se odkrije, da jih storilec daje na trg brez identifikacijske oznake ali brez varnostnega elementa ali če identifikacijska oznaka ni celovita ali če varnostni element ne izpolnjuje zahtevanih tehničnih standardov. V navedenih primerih gre za izdelke katerih izvora sploh ni mogoče ugotoviti oziroma gre za nezakonito proizvedene izdelke. Odvzem je upravičen tako z varnostnega vidika (neznano poreklo, vsebina ipd.), zaradi varovanja zdravja in življenja ljudi in z vidika konkurenčnosti, zaradi varovanja gospodarskih razmer, finančnih interesov Republike Slovenije oziroma EU (neplačane dajatve). Predlagan je tudi obvezen odvzem tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov v primeru prodaje brez dovoljenja. FURS v praksi najbolj pogosto zazna prodajo tobačnih izdelkov brez dovoljenja s strani fizičnih oseb, katerim je potrebno izdelke obvezno odvzeti. Predlagan je tudi odvzem drugih predmetov s katerimi so storjeni prekrški (npr. predmeti s katerimi se prodajajo izdelki). Odvzem izdelkov v okviru prekrškovnega postopka je tudi z vidika organizacije dela nadzornih organov bolj smiseln. Po veljavni ureditvi, FURS v postopku nadzora ugotovi kršitev, vodi prekrškovni postopek (izda odločbo in izreče globo) in nato mora pričeti še inšpekcijski postopek, da lahko skladno z desetim odstavkom 41. člena ZOUTPI izda odločbo s katero prepove prodajo in proizvodnjo teh izdelkov ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje in prodaje. Nato sledi preverjanje, ali je bila odločba izvršena in morebiti upravna izvršba. Torej je potrebno voditi vsaj dva postopka in večkrat preveriti ravnanje storilca na terenu, zato predlagamo, da se odvzem predmetov predpiše v okviru prekrškovnega postopka. Tako se o kršitvi in o odvzemu predmetov odloči v enem postopku in hkrati prepreči nadaljnja prodaja izdelkov, ki se jih ne sme prodajati.

Določba 32. člena ZOUTPI določa prepoved prodaje tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov brez dovoljenja, medtem ko je prekršek predpisan samo za prodajo tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov brez dovoljenja, zato predlagamo dopolnitev, da se predpiše odgovornost in sankcija tudi v primeru prodaje tobaka brez dovoljenja. S tem se zagotovi enaka obravnava subjektov, ne glede na vrsto izdelka, ki jo prodajajo brez dovoljenja.

K 19. členu

V členu se dodatno določajo globe za posameznika iz 43. člena ZOUTPI in sicer, če uvaža izdelke v nasprotju s tem zakonom predlagamo globo 125 EUR. Višje globe za posameznika se uvajajo v primerih, ko posameznik lahko pridobi večje materialne koristi in sicer, če oglašuje tobak, tobačne in povezane izdelke v nasprotju s členom, ki prepoveduje oglaševanje, prepoveduje prodajo in členom, ki prepoveduje posamezniku prodajo oz. dajanje na trg tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov.

Globa posameznika v povezavi s kadilnicami, se zaradi ukinitve kadilnic črta.

K 20. členu

Člen določa prehodno obdobje do kdaj se lahko dajejo na trg elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje z aromami in do kdaj se morajo odstraniti kadilnice.

K 21. členu

Člen določa, do kdaj je potrebno izdati podzakonske predpise.

K 22. členu

Člen določa, kdaj začne veljati predlog zakona in kdaj se začnejo uporabljati določene določbe zakona, ki jih moramo uvesti v skladu z Delegirano direktivo, ki v 2. členu navaja, da države članice predpise, potrebne za uskladitev z Delegirano direktivo uporabljajo od 23. oktobra 2023.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina)

Ta zakon v skladu z Direktivo 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES (UL L št. 127 z dne 29. 4. 2014, str. 1), zadnjič spremenjeno z Delegirano direktivo Komisije 2014/109/EU z dne 10. oktobra 2014 o spremembi Priloge II k Direktivi 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z vzpostavitvijo knjižnice slikovnih opozoril, ki se uporabljajo za tobačne izdelke (UL L št. 360 z dne 17. 12. 2014, str. 22), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/40/EU), in Direktivo 2003/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o oglaševanju in sponzorstvu tobačnih izdelkov (UL L št. 152 z dne 20. 6. 2003, str. 16) določa:

1. ukrepe za omejevanje uporabe tobačnih in povezanih izdelkov ter ukrepe in vire za preprečevanje njihovih škodljivih vplivov na zdravje;
2. najvišje vrednosti emisij tobačnih izdelkov;
3. obveznosti poročanja o najvišjih vrednostih emisij katrana, nikotina in ogljikovega monoksida za cigarete;
4. označevanje in embalažo tobačnih in povezanih izdelkov, vključno z zdravstvenimi opozorili;
5. sledljivost in varnostne elemente, ki se uporabljajo za tobačne izdelke;
6. prepoved dajanja tobaka za oralno uporabo na trg;
7. obveznosti glede predložitve uradnega obvestila o novih tobačnih izdelkih;
8. dajanje na trg elektronskih cigaret;
9. dajanje na trg in označevanje zeliščnih izdelkov za kajenje;
10. prepoved oglaševanja, promocije in sponzoriranja tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov;
11. način in omejitve prodaje tobačnih in povezanih izdelkov;

12. prepoved kajenja oziroma uporabe tobačnih in povezanih izdelkov v zaprtih javnih in delovnih prostorih.

3. člen (opredelitev izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. Aromatična snov je dodatek, ki doda vonj ali okus.
2. Bistvena sprememba okoliščin je povečanje obsega prodaje na kategorijo izdelka za vsaj 10 odstotkov v najmanj petih državah članicah Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) na podlagi podatkov o prodaji, predloženih v skladu z devetim odstavkom 9. člena tega zakona, ali povečanja razširjenosti kajenja v skupini potrošnikov oziroma potrošnic (v nadaljnjem besedilu: potrošniki), mlajših od 25 let, za vsaj 5 odstotnih točk v vsaj petih državah članicah EU za zadevno kategorijo izdelkov, ki temeljijo na posebnem poročilu Eurobarometra 385 iz maja 2012 ali na enakovredni študiji o razširjenosti kajenja; če obseg prodaje posamezne kategorije izdelka na maloprodajni ravni ne presega 2,5 odstotkov celotne prodaje tobačnih izdelkov na ravni EU, se v vsakem primeru šteje, da bistvene spremembe okoliščin ni bilo.
3. Brezdimni tobačni izdelek je tobačni izdelek, ki ne vključuje postopka zgorevanja, vključno s tobakom za žvečenje, tobakom za njuhanje in tobakom za oralno uporabo.
4. Cigara je zvitek tobaka, pri uporabi katerega poteka postopek zgorevanja in je dodatno opredeljen v 83. členu Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 47/16, v nadaljnjem besedilu: Zakon o trošarinah).
5. Cigareta je zvitek tobaka, pri uporabi katerega poteka postopek zgorevanja in je dodatno opredeljen v 82. členu Zakona o trošarinah.
6. Cigarilos je majhna cigara, ki je težka največ 3 g.
7. Čezmejna prodaja na daljavo je prodaja potrošnikom na daljavo, pri kateri potrošnik ob naročilu izdelka pri prodajnem mestu ni v državi članici EU ali tretji državi, v kateri ima prodajno mesto svoj sedež. Šteje se, da ima prodajno mesto sedež v državi članici EU:
 - če je fizična oseba, če ima svoj kraj poslovanja v navedeni državi članici EU;
 - v drugih primerih, če ima svoj statutarni sedež, glavno upravo ali kraj poslovanja, vključno s podružnico ali katero koli drugo poslovno enoto, v navedeni državi članici EU.
8. Dajanje na trg je dajanje izdelkov, ne glede na kraj njihove proizvodnje, na voljo potrošnikom odplačno ali neodplačno, vključno s čezmejno prodajo na daljavo; pri čezmejni prodaji na daljavo se šteje, da je izdelek dan na trg v državi članici EU, v kateri je potrošnik.
9. Delovni prostor je prostor, vključno s službenimi vozili, ki je pod nadzorom delodajalca in kjer se zanj opravljajo dela ali storitve, brezplačno ali za plačilo. Delovni prostor vključuje ne le prostore, v katerih se delo opravlja, temveč tudi vse z njimi povezane prostore, ki jih delavci uporabljajo med delom, vključno z na primer hodniki, dvigali, stopnišnimi jaški, avlami, skupnimi prostori, kavarnami, stranišči, saloni, menzami in prizidki, kot so lope in barake.
10. Dodatek je snov, razen tobaka, ki se doda tobačnemu izdelku, zavoječku ali zunanji embalaži.
11. Doniranje ali sponzoriranje dogodka, dejavnosti ali posameznika je vsaka posredna ali neposredna oblika prispevka za dogodek, dejavnost ali posameznika s ciljem, učinkom ali mogočim učinkom promocije tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov ali njihove uporabe.
12. Elektronska cigareta je izdelek, ki se lahko uporablja za dovajanje nikotina skozi ustnik, ali kateri koli sestavni del tega izdelka, vključno s polnilom, rezervoarjem in napravo brez polnila ali rezervoarja. Elektronske cigarete so lahko take, da se po uporabi zavržejo, se ponovno napolnijo z uporabo posodice za ponovno polnjenje in rezervoarja, ali pa se napolnijo s polnili za enkratno uporabo.
13. Emisije so snovi, ki se sprostijo ob uporabi tobačnega ali povezanega izdelka v skladu s predvideno uporabo, kot so snovi v dimu ali snovi, ki se sprostijo med postopkom uporabe brezdimnih tobačnih izdelkov.
14. Funkcionalno zemljišče je pripadajoče zunanje zemljišče objekta, na katerem so urejene površine, ki služijo objektu. To so predvsem dostopne poti in dovozi z vhodi, igrišča, dvorišča in zelenice.
15. Ime vrste cigaret ali tobaka za zvijanje, je ime, ki se uporablja za razlikovanje tega tobačnega izdelka od drugih tobačnih izdelkov iste znamke.
16. Javni prostor je prostor, ki je dostopen širši javnosti ali prostor za skupno uporabo, ne glede na lastništvo ali pravico do dostopa. To so prostori, namenjeni dejavnostim na področju zdravstva,

- varstva otrok, vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, higienske nege in drugih podobnih dejavnosti, prometa, javnega prevoza, trgovine, gostinstva in turizma, športa in rekreacije ter kulture, katerih raba je namenjena vsem pod enakimi pogoji. Javni prostori iz prejšnjega stavka so zlasti čakalnice, sejne sobe, kino dvorane, gledališča, zdravstveni, vzgojno-varstveni, izobraževalni in socialno-varstveni zavodi, gostinski prostori in trgovine, frizerski, brivski in kozmetični saloni, saloni za nego telesa, pedikuro, piercing, tetoviranje in podobni saloni, javno dostopni prostori društev, športne dvorane, javna prometna sredstva, dvigala, kabinske žičnice, podhodi, prehodi, pasaže, stopnišča in hodniki, javna stranišča in drugi prostori, v katerih so posamezniki proti svoji volji lahko izpostavljeni dimu tobačnih izdelkov ali povezanih izdelkov.
17. Kadielnica je zaprt prostor, ki je fizično ločen od drugih zaprtih prostorov in posebej urejen izključno za kajenje.
 18. Katran je suh, nerazredčen, breznikotinski kondenzat dima.
 19. Najvišja vrednost ali najvišja vrednost emisij je najvišja vsebnost ali emisija snovi v tobačnem izdelku, vključno z nič, in se meri v miligramih.
 20. Nikotin je nikotinski alkaloid.
 21. Novi tobačni izdelek je tobačni izdelek, ki:
 - ne spada v nobeno od naslednjih kategorij: cigarete, tobak za zvijanje, tobak za pipo, tobak za vodno pipo, cigare, cigarilosi, tobak za žvečenje, tobak za njuhanje ali tobak za oralno uporabo in
 - je bil dan na trg po 19. maju 2014.
 22. Oglaševanje in promocija tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov je vsako posredno ali neposredno sporočilo, priporočilo, dejanje ali druga vrsta komunikacije, ki ima cilj, učinek ali mogoči učinek promocije tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov ali njihove uporabe.
 23. Posodica za ponovno polnjenje je embalaža, ki vsebuje tekočino z nikotinom, ki se lahko uporablja za ponovno polnjenje elektronskih cigaret.
 24. Potrošnik je vsaka fizična oseba, ki pridobiva ali uporablja blago (izdelke) ali storitve za namene izven svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti.
 25. Povezani izdelki so elektronske cigarete in elektronske cigarete brez nikotina, zeliščni izdelki za kajenje in novi tobačni izdelki.
 26. Prodajno mesto je mesto prodaje, vključno s fizičnimi osebami, kjer se tobačni izdelki dajejo na trg.
 27. Proizvajalec oziroma proizvajalka (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec) je fizična ali pravna oseba, ki proizvaja izdelek ali naroči njegovo oblikovanje ali izdelavo in ga trži pod svojim imenom ali znamko.
 28. Sestavine so tobak, dodatek in katera koli snov ali element, prisoten v končnem tobačnem izdelku ali povezanih izdelkih, vključno s papirjem, filtrom, tiskarskim črnilom, kapsulami in lepili.
 29. Sestavljeno zdravstveno opozorilo je zdravstveno opozorilo, sestavljeno iz besedilnega opozorila in ustrezne fotografije ali ilustracije, ki so podrobneje določene v podzakonskih predpisih, izdanih na podlagi tretjega odstavka 15. člena tega zakona.
 30. Stena oziroma stranica prostora je vsak od delov prostora oziroma vsaka površina, ki omejuje prostor ob straneh, ne glede na vrsto uporabljenega materiala in ne glede na to ali je ta površina stalna ali začasna. Pripadajoče stene prostora so vse stene, ki so pod streho, ne glede na to, ali se je neposredno dotikajo ali ne. Če so stene odmaknjene od strehe (levo, desno, naprej, nazaj), je najbližja stena pripadajoča stena.
 31. Storitve informacijske družbe je storitev v smislu 61. točke 3. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US in 81/15).
 32. Streha oziroma strop je vsak od delov prostora oziroma vsaka površina, ki omejuje oziroma zapira prostor od zgoraj, ne glede na vrsto materiala in ne glede na to, ali je ta površina stalna ali začasna.
 33. Tobačni izdelek za kajenje je tobačni izdelek, razen brezdimnega tobačnega izdelka.
 34. Tobačni izdelki so izdelki, ki se lahko uporabijo in so izdelani, čeprav samo delno, iz tobaka, ki je gensko spremenjen ali ne.
 35. Tobak so tobačni listi in drugi naravno predelani ali nepredelani deli rastline tobaka, vključno z ekspanziranim in rekonstituiranim tobakom.
 36. Tobak za njuhanje je brezdimni tobačni izdelek, ki se vnaša skozi nos.
 37. Tobak za oralno uporabo so vsi tobačni izdelki za oralno uporabo, razen tistih, ki so namenjeni vdihavanju in žvečenju, v celoti ali delno izdelani iz tobaka, v prahu ali trdnih delcih, ali kateri koli kombinaciji navedenih oblik, predvsem tisti, predstavljeni v vrečkah ali poroznih vrečkah.
 38. Tobak za pipo je tobak, pri uporabi katerega poteka postopek zgorevanja in je namenjen izključno uporabi v pipi.

39. Tobak za vodno pipo je tobačni izdelek, ki ga je mogoče uporabljati z vodno pipo. Za namene tega zakona se šteje, da je tobak za vodno pipo tobačni izdelek za kajenje. Če je izdelek mogoče uporabljati za kajenje z vodno pipo in kot tobak za zvijanje, se šteje za tobak za zvijanje.
40. Tobak za zvijanje je rezani tobak, ki je dodatno opredeljen v tretjem odstavku 84. člena Zakona o trošarinah.
41. Tobak za žvečenje je brezdimni tobačni izdelek, ki je namenjen izključno žvečenju.
42. Toksičnost je stopnja, do katere snov lahko povzroči škodljive učinke v človeškem organizmu, vključno z učinki, ki se pojavijo v daljšem časovnem obdobju, običajno zaradi večkratne ali stalne uporabe ali izpostavljenosti.
43. Uvoz tobaka, tobačnih ali povezanih izdelkov je vsak vnos takih izdelkov v EU, ki v skladu s carinskimi predpisi nima statusa blaga EU ali blaga, ki je uvoženo iz tretje države, pa znotraj EU ni sproščeno v prost promet v skladu s carinskimi predpisi.
44. Uvoznik oziroma uvoznica (v nadaljnjem besedilu: uvoznik) tobaka, tobačnih ali povezanih izdelkov je lastnik tobaka, tobačnih ali povezanih izdelkov, vnesenih v EU, ali oseba, ki ima pravico razpolaganja z njimi.
45. Vrečka je vrečka tobaka za zvijanje, ki je pravokotne oblike in ima zavihek, ki pokriva odprtino zavojčka, ali stoječa vrečka.
46. Zaprt prostor je prostor, ki ga pokriva streha in ima zaprto več kot polovico površine pripadajočih sten oziroma stranic, ne glede na vrsto materiala, uporabljenega za streho, stene, stranice in ne glede na to, ali je objekt stalen ali začasen. Okna in vrata štejejo kot del zaprte površine. Če je površina strehe večja od polovice površine prostora, ki ga določajo pripadajoče stene, in je več kot polovica površine teh sten popolnoma zaprtih, gre za zaprt javni prostor.
47. Zasvojljivost je farmakološka zmožnost snovi, da povzroča zasvojenost. Zasvojenost je stanje, ki vpliva na sposobnost posameznika, da nadzira svoje vedenje, saj daje pri uporabi prijeten občutek ali blaži odtegnitvene simptome ali oboje.
48. Zavojček je najmanjša posamezna embalaža tobačnega ali povezanega izdelka, ki se daje na trg.
49. Zdravstveno opozorilo je opozorilo v zvezi s škodljivimi učinki izdelka na zdravje ljudi ali drugimi neželenimi posledicami njegove uporabe ter vključuje besedilna opozorila, sestavljena zdravstvena opozorila, splošna opozorila in informativna sporočila.
50. Zeliščni izdelek za kajenje je izdelek na osnovi rastlin, zelišč ali sadja, ki ne vsebuje tobaka, pri uporabi katerega poteka postopek zgorevanja.
51. Značilna aroma je jasno prepoznaven vonj ali okus, razen vonja ali okusa tobaka, ki nastane z dodatkom ali kombinacijo dodatkov, vključno, vendar ne izključno, z aromo sadja, začimb, zelišč, alkohola, bombonov, mentola ali vanilje, ki jo je mogoče zaznati pred ali med uporabo tobačnega izdelka.
52. Znamka pomeni znamko, kot jo določa Zakon o industrijski lastnini (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 100/13).
53. Zunanja embalaža je embalaža, v kateri so tobačni ali povezani izdelki dani na trg in obsega enega ali več zavojčkov; prozorni ovitki ne štejejo kot zunanja embalaža.

11. člen **(značilna aroma)**

(1) Prepovedano je dajanje na trg cigaret in tobaka za zvijanje z značilno aromo.

(2) Pri proizvodnji tobačnih izdelkov se lahko uporabljajo dodatki, ki so bistveni za proizvodnjo tobačnih izdelkov, na primer sladkor, s katerim se nadomesti tisti sladkor, ki je bil izgubljen v postopku, razen če zaradi teh dodatkov izdelek postane izdelek z značilno aromo in če bistveno ali izmerljivo ne povečajo zasvojljivosti ali lastnosti CMR tobačnega izdelka.

(3) V skladu z drugim odstavkom 7. člena Direktive 2014/40/EU Evropska komisija odloči, ali ima izdelek značilno aromo.

12. člen **(prepovedani dodatki)**

(1) Prepovedano je dajanje na trg tobačnih izdelkov, ki vsebujejo naslednje dodatke: vitamini ali druge dodatke, ki ustvarjajo vtis, da tobačni izdelek koristi zdravju ali da dodatek predstavlja zmanjšano tveganje za zdravje; kofein ali taurin ali druge dodatke in poživila, povezana z energijo in vitalnostjo; dodatke, ki obarvajo emisije; pri tobačnih izdelkih za kajenje dodatke, ki olajšajo vdihavanje ali povečajo vnos nikotina, in dodatke, ki imajo v nezgoreli obliki lastnosti CMR.

(2) Prepovedano je dajanje na trg cigaret in tobaka za zvijanje, ki vsebujejo aromatične snovi v kateri koli od komponent, kot so filtri, papir, ovoji in kapsule, ali imajo tehnične značilnosti, ki omogočajo spreminjanje vonja ali okusa tobačnega izdelka ali jakosti dima. Filtri, papirji in kapsule ne smejo vsebovati tobaka ali nikotina.

(3) Prepovedano je dajanje na trg tobačnih izdelkov, ki na podlagi znanstvenih dognanj vsebujejo dodatke v količinah, ki bistveno ali izmerljivo povečajo toksični ali zasvojljivi učinek ali krepijo lastnosti CMR med uporabo tobačnega izdelka.

(4) NLZOH v skladu s svojim programom dela opravlja ocene, ali posamezni tobačni izdelek na trgu vsebuje prepovedane dodatke ali aromatične snovi ter ali tobačni izdelek vsebuje dodatke v takih količinah, ki bistveno ali izmerljivo povečajo toksični ali zasvojljivi učinek ali krepijo lastnosti CMR zadevnega tobačnega izdelka. Za izvedbo teh ocen NLZOH proizvajalcem in uvoznikom tobačnih izdelkov zaračunava pristojbine.

13. člen (zdravstvena opozorila)

(1) Na vsakem zavoju tobačnega izdelka in zunanji embalaži so navedena zdravstvena opozorila v slovenskem jeziku.

(2) Zdravstvena opozorila pokrivajo celotno površino zavoju ali zunanje embalaže, ki jim je namenjena, in ne smejo vsebovati nobenih pripomb, razlag ali sklicevanj.

(3) Zdravstvena opozorila na zavoju in zunanji embalaži ob dajanju tobačnega izdelka na trg so natisnjena tako, da jih ni mogoče odstraniti ali izbrisati, so popolnoma vidna ter niso v celoti ali delno prekrita ali prekinjena z davčnimi žigi, oznakami cene, varnostnimi elementi, ovoji, embalažami, škatlicami ali drugimi predmeti. Na zavojskih tobačnih izdelkih, razen cigaret in tobaka za zvijanje v vrečkah, so lahko zdravstvena opozorila navedena na nalepkah, če teh ni mogoče odstraniti. Zdravstvena opozorila morajo po odpiranju zavojev ostati nepoškodovana, razen pri zavojskih s pokrovčki, pri katerih se pri odpiranju zdravstvena opozorila lahko prelomijo, vendar le tako, da se zagotovi grafična celovitost in vidnost besedila, fotografij in podatkov o opuščanju kajenja.

(4) Zdravstvena opozorila ne smejo prekrivati ali prekinjati davčnih žigov, oznak cene, oznak za prepoznavanje in sledenje ali varnostnih elementov na zavojskih.

(5) Dimenzije zdravstvenih opozoril iz 14., 15. in 16. člena tega zakona se izračunajo glede na zadevno površino posameznega zaprtega zavoja.

(6) Zdravstvena opozorila so obdana z milimetrskim črnim okvirjem znotraj površine, ki je namenjena tem opozorilom.

14. člen (splošna opozorila in informativna sporočila)

(1) Na vsakem zavoju in zunanji embalaži tobačnih izdelkov za kajenje se navede naslednje splošno opozorilo:

»Kajenje ubija – prenehajte zdaj«.

(2) Na vsakem zavojčku in zunanji embalaži tobaka za kajenje se navede naslednje informativno sporočilo:

»Tobačni dim vsebuje več kot 70 snovi, ki povzročajo raka.«.

(3) Pri zavojčkih s cigaretami in zavojčkih kvadraste oblike s tobakom za zvijanje se splošno opozorilo prikaže na spodnjem delu ene stranske površine zavojčka, medtem ko se informativno sporočilo prikaže na spodnjem delu druge stranske površine. Ta zdravstvena opozorila morajo biti široka vsaj 20 mm.

(4) Pri zavojčkih v obliki škatlice s pregibnim pokrovom, pri katerih se stranski površini ob odprtju prelomita na dva dela, morata biti splošno opozorilo in informativno sporočilo v celoti prikazana na večjem od teh dveh delov prelomljene površine. Splošno opozorilo je prikazano tudi na notranji strani zgornje površine, ki je vidna, ko se zavojček odpre. Stranski površini zavojčka sta visoki najmanj 16 mm.

(5) Splošno opozorilo in informativno sporočilo se pri tobaku za zvijanje, ki se trži v vrečkah, prikažeta na površinah, kjer je zagotovljena vidnost celotnih zdravstvenih opozoril. Pri cilindričnih zavojčkih s tobakom za zvijanje se splošno opozorilo prikaže na zunanji površini in informativno sporočilo na notranji površini pokrovčka.

(6) Splošno opozorilo in informativno sporočilo pokrivata 50 odstotkov površine, na kateri sta natisnjena.

(7) Splošno opozorilo in informativno sporočilo: se natisneta v pisavi Helvetica v črnem odebeljenem tisku na beli podlagi in sta na sredini površine, določene zanju, ter sta pri kvadrastih zavojčkih in na zunanji embalaži vzporedna s stranskim robom zavojčka ali zunanje embalaže.

(8) Minister določi podrobnejše pogoje glede splošnih opozoril in informativnih sporočil.

15. člen **(sestavljena zdravstvena opozorila)**

(1) Na vsakem zavojčku in zunanji embalaži tobaknih izdelkov za kajenje se navedejo sestavljena zdravstvena opozorila. Sestavljena zdravstvena opozorila:

1. vsebujejo eno od besedilnih opozoril in ustrezne barvne fotografije iz knjižnice slik, določene v predpisu, ki ureja sestavljena zdravstvena opozorila za tobačne izdelke za kajenje;
2. vsebujejo podatke o opuščanju kajenja, kot so telefonske številke, elektronski naslovi ali spletna mesta, namenjena obveščanju potrošnikov o razpoložljivih programih podpore za osebe, ki želijo opustiti kajenje;
3. imajo isto besedilno opozorilo in ustrezno barvno fotografijo na obeh straneh zavojčka in zunanje embalaže;
4. so prikazana na gornjem robu zavojčka in zunanje embalaže ter obrnjena v isto smer kot vsi drugi podatki, navedeni na površini embalaže;
5. na zavojčkih cigaret imajo naslednje dimenzije:
 - višina: najmanj 44 mm;
 - širina: najmanj 52 mm in
6. pokrivajo 65 odstotkov zunanje sprednje in zadnje površine zavojčka in zunanje embalaže.

Na cilindričnih zavojčkih sta prikazani dve sestavljeni zdravstveni opozorili, ki sta enako oddaljeni druga od druge, pri čemer vsako pokriva 65 odstotkov svoje polovice ukrivljene površine.

(2) Sestavljena zdravstvena opozorila so razdeljena v tri sklope, pri čemer se vsak sklop uporablja določeno leto in se izmenjuje vsako leto. Vsako sestavljeno zdravstveno opozorilo, ki je na voljo za uporabo v določenem letu, se enako pogosto prikaže pri vsaki od znamk tobačnih izdelkov.

(3) Minister določi podrobnejše pogoje glede sestavljenih zdravstvenih opozoril.

22. člen (sledljivost)

(1) Zavojčki tobačnih izdelkov so označeni s posebno identifikacijsko oznako. Za zagotavljanje celovitosti posebne identifikacijske oznake jo je treba natisniti ali pritrditi tako, da se ne da odstraniti, zbrisati, kako drugače poškodovati, da postane neberljiva, prekriti ali prekiniti z davčnimi znamkami, cenovnimi oznakami ali odpiranjem zavojčka.

(2) Na podlagi posebne identifikacijske oznake je mogoče določiti naslednje:

1. datum in kraj proizvodnje;
2. proizvodni obrat;
3. napravo, ki se uporablja za proizvodnjo tobačnih izdelkov;
4. proizvodno izmeno ali trajanje proizvodnje;
5. opis izdelka;
6. namembni maloprodajni trg;
7. predvideno pot pošiljke;
8. uvoznika;
9. dejansko pot pošiljke od proizvodnje do prvega prodajnega mesta, vključno z vsemi skladišči, ki se uporabljajo, datum in naslov pošiljanja ter kraj odhoda in prejemnika;
10. identiteto vseh kupcev od proizvodnje do prvega prodajnega mesta in
11. račun, številko naročila in potrdilo o plačilu vseh nakupov od proizvodnje do prvega prodajnega mesta.

(3) Podatki iz 1. do 8. točke prejšnjega odstavka so del posebne identifikacijske oznake.

(4) Podatki iz 9., 10. in 11. točke drugega odstavka tega člena so dostopni prek povezave, ki omogoča takojšnji elektronski dostop do posebne identifikacijske oznake.

(5) Gospodarski subjekti, vključeni v trgovino s tobačnimi izdelki od proizvajalcev do zadnjega gospodarskega subjekta pred prvo prodajo na prodajnem mestu evidentirajo vnos vseh zavojčkov ter vmesna gibanja in končni iznos zavojčkov iz njihove posesti. To obveznost je mogoče izpolniti z označevanjem in evidentiranjem agregirane embalaže, kot so kartoni, zaboji ali palete, če je še vedno mogoče enoznačno in nedvoumno prepoznavanje in sledenje vseh zavojčkov.

(6) Gospodarski subjekti iz prejšnjega odstavka vodijo evidence vseh opravljenih transakcij.

(7) Proizvajalci tobačnih izdelkov gospodarskim subjektom, vključenim v trgovino s tobačnimi izdelki od proizvajalca do zadnjega gospodarskega subjekta pred prvo prodajo na prodajnem mestu, vključno z uvozniki, skladišči in prevoznimi podjetji, predložijo opremo, potrebno za evidentiranje tobačnih izdelkov, ki so bili kupljeni, prodani, skladiščeni, prepeljani ali kako drugače obravnavani. Oprema omogoča elektronsko odčitavanje in prenos evidentiranih podatkov v pomnilnik iz osmega odstavka tega člena.

(8) Proizvajalci in uvozniki tobačnih izdelkov sklenejo pogodbe o hrambi podatkov iz drugega odstavka tega člena z neodvisno tretjo stranjo za namene gostovanja pomnilnika za shranjevanje teh podatkov. Pomnilnik za shranjevanje podatkov mora biti v EU. Dejavnosti tretje strani spremlja zunanji revizor, ki ga predlaga in plača proizvajalec tobačnih izdelkov, odobri pa Evropska komisija. Zunanji revizor ministrstvu in Evropski komisiji predloži letno poročilo, v katerem oceni vse kršitve v zvezi z nepravilnostmi glede dostopa. Evropski komisiji, ministrstvu in zunanjemu revizorju se zagotovi popoln dostop do pomnilnikov za shranjevanje podatkov. V ustrezno utemeljenih primerih se proizvajalcem ali uvoznikom tobačnih izdelkov dovoli dostop do shranjenih podatkov. Podatki, ki so poslovna skrivnost, so ustrezno zaščiteni v skladu s pravom EU in predpisom, ki ureja gospodarske družbe.

(9) Gospodarski subjekt, vključen v trgovino s tobačnimi izdelki, ne sme spreminjati ali brisati evidentiranih podatkov, razen v primeru napak, pri čemer mora sistem omogočiti revizijsko sled vseh popravkov. Podatki se morajo ustrezno hraniti dve leti od evidentiranja zaradi izvajanja učinkovitega nadzora nad tem zakonom.

(10) Osební podatki se obdelujejo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(11) Minister skupaj z ministrom, pristojnim za finance, določi podrobnejše pogoje glede sledljivosti zavojčkov in embalaže tobačnih izdelkov.

25. člen (obveščanje o novih tobačnih izdelkih)

(1) Proizvajalci in uvozniki novih tobačnih izdelkov NLZOH obvestijo o vsakem novem tobačnem izdelku, ki ga nameravajo dati na trg. Uradno obvestilo se predloži v elektronski obliki šest mesecev pred nameravanim dajanjem izdelka na trg. Uradnemu obvestilu se priloži podroben opis novega tobačnega izdelka, navodila za njegovo uporabo ter podatki o sestavinah in emisijah v skladu z 9. členom tega zakona. Proizvajalci in uvozniki novih tobačnih izdelkov uradnemu obvestilu priložijo tudi:

- razpoložljive znanstvene študije o toksičnosti, zasvojljivosti in privlačnosti novega tobačnega izdelka v zvezi z njegovimi sestavinami in emisijami;
- razpoložljive študije, njihove povzetke in tržne raziskave o preferencah različnih potrošniških skupin, vključno z mladimi in trenutnimi kadilci;
- druge razpoložljive in pomembne podatke, vključno z analizo razmerja med tveganji in koristmi izdelka, njegovimi pričakovanimi vplivi na opuščanje uporabe tobaka, njegovimi pričakovanimi vplivi na začetek njegove uporabe in predvidevanji v zvezi z dojemanjem potrošnikov.

(2) Proizvajalci in uvozniki novih tobačnih izdelkov NLZOH pošljejo nove ali posodobljene podatke o študijah in raziskavah ter druge podatke iz prejšnjega odstavka, kadar NLZOH oceni, da je to zaradi spremenjenih razmer potrebno. Od proizvajalcev ali uvoznikov novih tobačnih izdelkov NLZOH lahko zahteva, da opravijo dodatne teste ali predložijo dodatne podatke o teh izdelkih.

(3) Minister določi obliko in način obveščanja o novih tobačnih izdelkih.

26. člen **(elektronske cigarete)**

(1) Proizvajalci in uvozniki elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje predložijo uradno obvestilo NLZOH o kakršnih koli tovrstnih izdelkih, ki jih nameravajo dati na trg. Uradno obvestilo se predloži elektronsko šest mesecev pred nameravanim dajanjem na trg. Za vsako spremembo izdelka se predloži novo uradno obvestilo.

(2) Uradno obvestilo glede na to, ali gre za elektronsko cigareto ali posodico za ponovno polnjenje, vsebuje:

1. ime in kontaktne podatke proizvajalca, odgovorno pravno ali fizično osebo v Republiki Sloveniji in po potrebi uvoznika v Republiko Slovenijo;
2. seznam vseh sestavin tekočine in emisij, ki nastanejo pri njeni uporabi, posebej za vsako znamko in za vsako vrsto, vključno s količinami teh sestavin;
3. toksikološke podatke glede sestavin tekočine in emisij izdelka, tudi ob segrevanju, pri čemer se navedejo učinki na zdravje potrošnikov pri vdihavanju in se upošteva kakršen koli zasvojljivi učinek;
4. podatke o vsebnosti in vnosu nikotina pri uporabi, skladni z navodili proizvajalca;
5. opis komponent izdelka, vključno z mehanizmom za odpiranje in ponovno polnjenje elektronske cigarete ali posodice za ponovno polnjenje;
6. opis postopka izdelave, vključno s tem, ali vključuje serijsko proizvodnjo, in izjavo o tem, da je postopek izdelave v skladu z zahtevami iz tega člena;
7. izjavo o tem, da sta proizvajalec in uvoznik v celoti odgovorna za kakovost in varnost izdelka pri dajanju na trg in pri uporabi, skladni z navodili proizvajalca.

(3) Elektronske cigarete in posodice za polnjenje morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. tekočina, ki vsebuje nikotin, se da na trg v temu namenjenih posodicah za ponovno polnjenje s prostornino največ 10 ml. V elektronskih cigaretah za enkratno uporabo ali v polnilih za enkratno uporabo prostornina polnil ali rezervoarjev ne presega 2 ml;
2. tekočina, ki vsebuje nikotin, vsebuje največ 20 mg/ml nikotina;
3. tekočina, ki vsebuje nikotin, ne vsebuje dodatkov iz prvega odstavka 12. člena tega zakona;
4. pri izdelavi tekočine, ki vsebuje nikotin, se uporabljajo le čiste sestavine. V tekočini, ki vsebuje nikotin, so snovi, razen sestavin iz 2. točke drugega odstavka tega člena, le v sledeh, če so take sledi med izdelavo neizogibne s tehničnega vidika;
5. v tekočini se z izjemo nikotina uporabljajo le sestavine, ki v segreti ali nesegeti obliki ne predstavljajo tveganja za zdravje ljudi;
6. elektronske cigarete nikotin dovajajo enakomerno ob uporabi, skladni z navodili proizvajalca;
7. elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje ne morejo uporabljati otroci, so zaščitene pred nedovoljenimi posegi, lomljenjem in pušcanjem ter imajo mehanizem, ki zagotavlja ponovno polnjenje brez puščanja.

(4) Zavojčki elektronskih cigaret in posodice za ponovno polnjenje vključujejo navodilo za uporabo s podatki o:

1. navodilih za uporabo in shranjevanje izdelka, vključno z navedbo, da se uporaba izdelka odsvetuje mladim in nekadilcem oziroma nekadilkam (v nadaljnjem besedilu: nekadilci);
2. kontraindikacijah;
3. opozorilih za posebne rizične skupine;
4. morebitnih neželenih učinkih;
5. zasvojljivosti in toksičnosti ter
6. kontaktnih podatkih proizvajalca ali uvoznika in o kontaktni pravni ali fizični osebi v Republiki Sloveniji.

(5) Zavojčki in zunanja embalaža elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje:

1. vključujejo seznam vseh sestavin izdelka v vrstnem redu, padajočem glede na težo, navedbo vsebnosti nikotina v izdelku in dovajanje na odmere, številko serije in priporočilo, naj se izdelek hrani izven doseg otrok;
2. ne glede na prejšnjo točko ne vsebujejo elementov ali značilnosti iz 17. člena tega zakona, razen iz prve in tretje alineje prvega odstavka glede podatkov o vsebnosti nikotina in aromatičnih snovi ter navajajo naslednje zdravstveno opozorilo, ki ustreza zahtevam iz drugega in tretjega odstavka 16. člena tega zakona:

»Izdelek vsebuje nikotin, ki povzroča hudo zasvojenost. Nekadilcem se uporaba odsvetuje.«

(6) Proizvajalci in uvozniki elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje NLZOH vsako leto predložijo:

- celovite podatke o obsegu prodaje, posebej za vsako znamko in posebej za vsako vrsto izdelka;
- podatke o prednostnih izbirah različnih skupin potrošnikov, vključno z mladimi, nekadilci in glavnimi vrstami obstoječih uporabnikov;
- načine prodaje izdelka in
- povzetke vseh raziskav trga, ki so jih izvedli v zvezi z navedenim, ter prevode teh besedil v angleščino.

(7) Nacionalni inštitut za javno zdravje spremlja razvoj trga elektronskih cigaret in trga posodic za ponovno polnjenje, vključno z vsemi dokazi v zvezi s tem, da so lahko prvi izdelek, ki vodi v zasvojenost z nikotinom in poznejšo uporabo tobaka med mladimi in nekadilci.

(8) Podatki iz drugega odstavka tega člena se objavijo na spletni strani NLZOH. Pri dajanju teh podatkov na voljo javnosti se ustrezno upošteva potreba po varovanju poslovnih skrivnosti.

(9) Proizvajalci, uvozniki in distributerji oziroma distributerke (v nadaljnjem besedilu: distributerji) elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje vzpostavijo in vzdržujejo sistem zbiranja podatkov o vseh domnevnih škodljivih učinkih na zdravje ljudi ter zbrane podatke posredujejo Zdravstvenemu inšpektoratu Republike Slovenije.

(10) Če kateri koli od gospodarskih subjektov iz prejšnjega odstavka meni ali lahko upravičeno sumi, da elektronske cigarete ali posodice za ponovno polnjenje v njegovi posesti, ki naj bi se dale na trg ali so dane na trg, niso varne ali kakovostne ali kakor koli drugače niso v skladu s tem zakonom, nemudoma sprejme ukrepe, ki so potrebni, da bi zadevni izdelek ustrezno uskladili s tem zakonom ali ga po potrebi umaknili oziroma odpoklicali. V tem primeru gospodarski subjekt tudi nemudoma obvesti organe, ki izvajajo nadzor nad izvajanjem tega zakona, pri čemer navede podrobnosti o tveganjih za zdravje ljudi ter varnost vseh sprejetih ukrepov iz tega odstavka in njihove rezultate.

(11) Gospodarski subjekti iz devetega odstavka tega člena na zahtevo Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije temu posredujejo dodatne podatke o varnostnih in kakovostnih vidikih ali drugih škodljivih učinkih elektronskih cigaret ali posodic za ponovno polnjenje.

(12) Če elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje izpolnjujejo zahteve iz tega člena, NLZOH pa ugotovi ali lahko upravičeno sumi, da bi določena elektronska cigareta ali posodica za ponovno polnjenje ali posamezna vrsta teh lahko predstavljala resno tveganje za zdravje ljudi, o tem nemudoma obvesti Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije.

(13) NLZOH lahko proizvajalcem in uvoznikom elektronskih cigaret in posodic za ponovno polnjenje zaračuna pristojbine za prejemanje, obravnavo in analiziranje podatkov, ki se jim predložijo.

(14) Minister določi podrobnejše pogoje glede uradnega obvestila za elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje iz prvega odstavka tega člena in ostale pogoje, ki jih morajo izpolnjevati elektronske cigarete in posodice za ponovno polnjenje iz tega člena.

28. člen

(poročanje o sestavinah zeliščnih izdelkov za kajenje)

(1) Proizvajalci in uvozniki zeliščnih izdelkov za kajenje NLZOH predložijo seznam vseh sestavin in njihove količine, uporabljene pri izdelavi teh izdelkov, posebej za vsako znamko in za vsako vrsto. Uradno obvestilo se predloži elektronsko šest mesecev pred nameravanim dajanjem na trg novega ali spremenjenega zeliščnega izdelka za kajenje. Proizvajalci ali uvozniki zeliščnih izdelkov obvestijo NLZOH, če se sestava izdelka tako spremeni, da vpliva na podatke, predložene na podlagi tega člena.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka se objavijo na spletni strani NLZOH. Pri dajanju teh podatkov na voljo javnosti se ustrezno upošteva potreba po varovanju poslovnih skrivnosti.

(3) Minister določi podrobnejše pogoje glede poročanja o sestavinah zeliščnih izdelkov za kajenje.

30. člen (prepoved prodaje)

(1) Prepovedana je prodaja tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov osebam, mlajšim od 18 let. Teh izdelkov ne smejo prodajati osebe, mlajše od 18 let.

(2) Prepoved prodaje izdelkov iz prejšnjega odstavka osebam, mlajšim od 18 let, je na prodajnih mestih teh izdelkov objavljena na vidnem mestu.

(3) Prepovedana je prodaja tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov iz avtomatskih naprav. Prepovedana je prodaja tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, ki omogoča neposredno dostopnost teh izdelkov. Prepovedana je prodaja tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov s prodajnih mest, ki se lahko premikajo, pri čemer kioski, postavljeni v skladu z določbami predpisov lokalnih skupnosti, ne štejejo za premična prodajna mesta po tem zakonu.

(4) Prepovedana je prodaja posameznih cigaret, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov zunaj izvorne embalaže proizvajalca.

(5) Prepovedano je dajanje na trg tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov prek interneta, telekomunikacij ali katere koli druge razvijajoče se tehnologije ali čezmejna prodaja na daljavo.

(6) Prepovedana je proizvodnja, dajanje na trg ali čezmejna prodaja na daljavo sladkarij, prigrizkov, igrac ali drugih predmetov v obliki tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, namenjenih osebam, mlajšim od 18 let.

39. člen (prepoved kajenja)

(1) Prepovedano je kajenje oziroma uporaba tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, v vseh zaprtih javnih in delovnih prostorih ter v vseh vozilih v navzočnosti oseb, mlajših od 18 let.

(2) Kajenje oziroma uporaba tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, je prepovedana tudi v prostorih, ki se po tem zakonu ne štejejo za zaprte prostore, če so del pripadajočih funkcionalnih zemljišč objektov, v katerih se opravlja dejavnost vzgoje ali izobraževanja.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena je kajenje oziroma uporaba tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov dovoljena:
v posebej za kadilce določenih prostorih v nastanitvenih obratih in pri drugih ponudnikih nočitev;

v domovih za ostarele in zaporih v prostorih, ki niso namenjeni skupni rabi, kadar v njih bivajo samo kadilci;
v posebej za kadilce določenih prostorih v psihiatričnih bolnišnicah in v posebej za kadilce določenih prostorih drugih izvajalcev zdravstvene obravnave oseb z duševno motnjo;
v kadilnicah.

(4) Kadilnice niso dovoljene v prostorih, v katerih se opravlja zdravstvena dejavnost, dejavnost vzgoje ali dejavnost izobraževanja.

(5) Upoštevanje prepovedi kajenja oziroma uporabe tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov zagotovi lastnik, najemnik ali upravitelj prostorov, v katerih je kajenje prepovedano.

40. člen (kadilnica)

(1) Kadilnica mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- prostor mora biti urejen tako, da iz njega ni mogoč pretok s tobačnim dimom onesnaženega zraka v drug prostor;
- prostor ne sme biti namenjen prehodu v druge prostore in ne sme presegati več kot 20 odstotkov skupne površine javnega ali delovnega prostora;
- prostor mora biti namenjen izključno kajenju, strežba hrane in pijače v prostoru ni dovoljena;
- v prostor se ne sme vnašati hrane in pijače.

(2) Minister določi podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati kadilnica.

41. člen (nadzorni in prekrškovni organi)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona opravljajo Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, Inšpektorat Republike Slovenije za delo, Tržni inšpektorat Republike Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije in policija ter občinsko redarstvo.

(2) Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije opravlja nadzor nad:

1. emisijami katrana, nikotina in ogljikovega monoksida iz cigaret iz 7. člena tega zakona;
2. prepovedjo dajanja na trg tobačnih izdelkov z značilno aromo iz 11. člena tega zakona;
3. prepovedjo dajanja na trg tobačnih izdelkov, ki vsebujejo dodatke iz 12. člena tega zakona;
4. poročanjem in obveščanjem proizvajalcev in uvoznikov o sestavinah in emisijah tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov v skladu z 9., 10. in 25. členom, prvim, drugim in šestim odstavkom 26. člena ter 28. členom tega zakona;
5. obveznostmi, ki jih morajo izpolnjevati proizvajalci, uvozniki in distributerji elektronskih cigaret iz devetega, desetega in enajstega odstavka 26. člena tega zakona in pogoji, ki jih morajo izpolnjevati elektronske cigarete iz tretjega odstavka 26. člena tega zakona;
6. prepovedjo kajenja oziroma uporabe tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, v javnih prostorih iz 39. člena tega zakona;
7. posamezniki, ki ne upoštevajo prepovedi kajenja oziroma uporabe tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, v javnih prostorih iz 39. člena tega zakona;
8. pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kadilnice v javnih prostorih iz prejšnjega člena;

9. posamezniki, ki v javnih prostorih ne upoštevajo prepovedi vnosa hrane ali pijače v kadilnice iz prejšnjega člena.

(3) Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije na podlagi lastnih ugotovitev ali ugotovitev NLZOH, da se tobak, tobačni izdelki in povezani izdelki proizvajajo in prodajajo v nasprotju s 7., 8., 11. in 12. členom tega zakona, z odločbo prepove proizvodnjo in prodajo teh izdelkov ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje in prodaje.

(4) Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije na podlagi ugotovitev NLZOH, da za določeno znamko in vrsto tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov njihovi proizvajalci in uvozniki ne izpolnjujejo obveznosti poročanja ali obveščanja o izdelkih iz 9., 10., 25., 26. in 28. člena tega zakona, z odločbo prepove prodajo teh izdelkov in odredi njihovo odstranitev iz prodaje.

(5) Na zahtevo Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije lahko NLZOH opravlja laboratorijska preskušanja tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov. Pravne in fizične osebe, ki dajejo na trg tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke, morajo dati pristojnemu inšpektorju oziroma inšpektorici (v nadaljnjem besedilu: inšpektor) brezplačno na razpolago vzorec takšnega izdelka. Če se z laboratorijskim preskušanjem ugotovi, da odvzeti vzorec v postopku opravljanja nadzora ni v skladu z določbami tega zakona, stroške laboratorijskega preskušanja nosi pravna ali fizična oseba, pri kateri je bil vzorec odvzet.

(6) Inšpektorat Republike Slovenije za delo opravlja nadzor nad:

1. prepovedjo kajenja oziroma uporabe tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, v delovnih prostorih iz 39. člena tega zakona;

2. posamezniki, ki ne upoštevajo prepovedi kajenja oziroma uporabe tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, v delovnih prostorih iz 39. člena tega zakona;

3. pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kadilnice v delovnih prostorih iz prejšnjega člena;

4. posamezniki, ki v delovnih prostorih ne upoštevajo prepovedi vnosa hrane ali pijače v kadilnice iz prejšnjega člena.

(7) Tržni inšpektorat Republike Slovenije opravlja nadzor nad:

1. pogoji, ki jih morajo izpolnjevati tobak in tobačni izdelki iz 13. do 20. člena tega zakona;

2. prepovedjo dajanja na trg tobaka za oralno uporabo iz 24. člena tega zakona;

3. pogoji, ki jih morajo izpolnjevati elektronske cigarete iz četrtega in petega odstavka 26. člena tega zakona;

4. pogoji, ki jih morajo izpolnjevati zeliščni izdelki za kajenje iz 27. člena tega zakona;

5. prepovedjo sponzoriranja in oglaševanja tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov iz 29. člena tega zakona;

6. prepovedjo prodaje iz 30. in 31. člena tega zakona;

7. prodajo tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov brez dovoljenja iz 32. člena tega zakona in vidnostjo dovoljenja v poslovnem prostoru iz tretjega odstavka 34. člena tega zakona.

(8) Finančna uprava Republike Slovenije opravlja nadzor nad pogoji, določenimi v 22. in 23. členu tega zakona, ki jih morajo izpolnjevati tobak in tobačni izdelki, ter prodajo tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov brez dovoljenja iz 32. člena tega zakona.

(9) Če Tržni inšpektorat Republike Slovenije ugotovi, da se tobak in tobačni izdelki prodajajo in proizvajajo v nasprotju s 13. do 20. členom tega zakona ali brez veljavnega dovoljenja iz 32. člena tega zakona, z odločbo prepove prodajo in proizvodnjo teh izdelkov ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje in prodaje.

(10) Če Finančna uprava Republike Slovenije ugotovi, da se tobak in tobačni izdelki prodajajo in proizvajajo brez identifikacijske oznake ali varnostnega elementa iz 22. oziroma 23. člena tega zakona, z odločbo prepove prodajo in proizvodnjo teh izdelkov ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje in prodaje.

(11) Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije na podlagi prejetega obvestila iz dvanajstega odstavka 26. člena tega zakona sprejme ustreznečasne ukrepe za zaščito zdravja ljudi, ki vključujejo prepoved prodaje določenega izdelka ali umik določenega izdelka s trga.

(12) Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da se elektronske cigarete in zeliščni izdelki prodajajo in proizvajajo v nasprotju s 26. in 27. členom tega zakona ali brez veljavnega dovoljenja iz 32. člena tega zakona, z odločbo prepove prodajo in proizvodnjo teh izdelkov ter odredi njihovo odstranitev iz proizvodnje in prodaje.

(13) Če Tržni inšpektorat Republike Slovenije ugotovi, da se tobak, tobačni izdelki in povezani izdelki sponzorirajo in oglašujejo v nasprotju z 29. členom tega zakona, tako sponzoriranje ali oglaševanje z odločbo prepove. Za izvršitev odločbe odredi takojšnjo odstranitev oglasnega materiala na stroške poslovnega subjekta.

(14) Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da kadičnica ne izpolnjuje pogojev iz prejšnjega člena, z odločbo prepove uporabo kadičnice do odprave kršitve.

(15) Pristojni inšpektor lahko pri opravljanju nadzora nad prepovedjo prodaje tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov osebam, mlajšim od 18 let, iz prvega odstavka 30. člena tega zakona sodeluje z osebo, mlajšo od 18 let. Za sodelovanje mladoletne osebe je treba pridobiti predhodno pisno soglasje njenih staršev oziroma skrbnikov.

(16) Policija ter občinsko redarstvo opravljata nadzor nad prepovedjo kajenja v vseh vozilih ob prisotnosti oseb, mlajših od 18 let, iz prvega odstavka 39. člena tega zakona.

42. člen (kršitve)

(1) Z globo od 4.000 do 33.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če daje na trg ali proizvaja cigarete, ki vsebujejo večje vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida, kot je določeno v 7. členu tega zakona;
2. če daje na trg tobačne izdelke, za katere ni izpolnjena obveznost poročanja o sestavinah in emisijah teh izdelkov (9. in 10. člen);
3. če daje na trg tobačne izdelke z značilno aromo (11. člen) ali z dodatki iz prvega in tretjega odstavka 12. člena tega zakona ali če daje na trg tobačne izdelke, ki vsebujejo aromatične snovi v kateri koli od njihovih komponent (drugi odstavek 12. člena);
4. če daje na trg tobačne izdelke in brezdimne tobačne izdelke, ki ne izpolnjujejo pogojev glede označevanja, embalaže, splošnih opozoril, informativnih sporočil in sestavljenih zdravstvenih opozoril (13., 14., 15. in 16. člen);
5. če daje na trg tobačne izdelke, katerih označevanje ali zunanja embalaža sta v nasprotju z določbami 17. člena tega zakona;
6. če daje na trg cigaretne zavojčke in zunanjo embalažo cigaret, katerih videz in vsebina nasprotujeta določbam 18. člena tega zakona;
7. če daje na trg zavojčke tobaka za zvijanje in zunanjo embalažo tobaka za zvijanje, katerih videz in vsebina nasprotujeta določbam 19. člena tega zakona;
8. če daje na trg cigarete, katerih videz nasprotuje določbam 20. člena tega zakona;

9. če ne omogoča takojšnje dostopnosti do posebne identifikacijske oznake (četrti odstavek 22. člena);
 10. če ne evidentira vnosa vseh zavojčkov ter vmesnih gibanj in končnega iznosa zavojčkov iz svoje posesti na način, ki omogoča enoznačno in nedvoumno prepoznavanje ter sledenje vseh zavojčkov (peti odstavek 22. člena);
 11. če ne vodi evidenc vseh opravljenih transakcij (šesti odstavek 22. člena);
 12. če gospodarskim subjektom, vključenim v trgovino s tobačnimi izdelki od proizvajalca do zadnjega gospodarskega subjekta pred prvo prodajo na prodajnem mestu, vključno z uvozniki, skladišči in prevoznimi podjetji, ne predloži opreme za evidentiranje tobačnih izdelkov ali če predložena oprema ne omogoča elektronskega odčitavanja in nedvoumnega prepoznavanja ter sledenja vseh zavojčkov (sedmi odstavek 22. člena);
 13. če spreminja ali briše evidentirane podatke ali jih ne hrani ustrezno za izvajanje učinkovitega nadzora nad tem zakonom (deveti odstavek 22. člena);
 14. če daje na trg tobačne izdelke brez identifikacijske oznake ali brez varnostnega elementa, če identifikacijska oznaka ni celovita ali če varnostni element ne izpolnjuje zahtevanih tehničnih standardov (prvi do tretji odstavek 22. člena in 23. člen);
 15. če daje na trg tobak za oralno uporabo (24. člen);
 16. če ne obvesti NLZOH o novih tobačnih izdelkih najkasneje v šestih mesecih pred nameranim dajanjem na trg (25. člen);
 17. če daje na trg elektronske cigarete v nasprotju s 26. členom tega zakona;
 18. če proizvajalec, uvoznik in distributer elektronskih cigaret ne izpolnjuje obveznosti iz devetega, desetega in enajstega odstavka 26. člena tega zakona;
 19. če daje na trg zeliščni izdelek za kajenje v nasprotju s 27. členom tega zakona;
 20. če ne poroča o sestavinah zeliščnih izdelkov za kajenje v skladu z 28. členom tega zakona;
 21. če donira ali sponzorira dogodek, dejavnosti ali posameznika ter posredno ali neposredno oglašuje in promovira tobačne izdelke in povezane izdelke (29. člen);
 22. če prikazuje ali uporablja tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke na televiziji ter v okviru javnih nastopov (sedmi odstavek 29. člena);
 23. če prodaja tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke osebam, mlajšim od 18 let, ali če prepovedi prodaje v predpisani velikosti ne objavi na vidnem mestu ali če prodaja tobačne izdelke oseba, mlajša od 18 let (prvi in drugi odstavek 30. člena);
 24. če daje na trg tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke v nasprotju s tretjim odstavkom 30. člena tega zakona;
 25. če daje na trg tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke zunaj izvorne embalaže proizvajalca (četrti odstavek 30. člena);
 26. če daje na trg ali čezmejno prodaja na daljavo tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke prek interneta, telekomunikacij in druge razvijajoče se tehnologije (peti odstavek 30. člena);
 27. če daje na trg ali čezmejno prodaja na daljavo sladkarije, prigrizke, igrače ali druge predmete v obliki tobačnih izdelkov (šesti odstavek 30. člena);
 28. če na prodajnem mestu vidno ne razstavi dovoljenja za prodajo tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov (tretji odstavek 34. člena);
 29. če ne zagotovi spoštovanja prepovedi kajenja oziroma uporabe tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, v zaprtih javnih in delovnih prostorih (39. člen);
 30. če kadihnice ne ustrezajo pogojem iz 40. člena tega zakona.
- (2) Z globo od 800 do 2.000 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost in odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.
 - (3) Z globo od 1.600 do 8.000 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.
 - (4) Za prekrške iz 1., 3., 4. do 8., 15., 17. in 19. točke prvega odstavka tega člena se poleg globe izreče tudi obvezni odvzem tobaka, tobačnih izdelkov in povezanih izdelkov, ki so predmet prekrška.
 - (5) Z globo 50.000 evrov se kaznuje pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki prodaja tobačne izdelke in povezane izdelke brez dovoljenja.
 - (6) Z globo 5.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe in odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki prodaja tobačne izdelke in povezane izdelke brez dovoljenja.

43. člen

(kršitve posameznikov)

(1) Z globo 125 eurov se kaznuje posameznik:
če z namenom oglaševanja in promocije brezplačno ponuja tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke na javnem mestu in v javnih prostorih (tretji odstavek 29. člena);
če kadi oziroma uporablja tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke v javnih in delovnih prostorih, kjer je to prepovedano (39. člen);
če v kabilnice vnaša hrano ali pijačo (prvi odstavek 40. člena).

(2) Z globo 250 eurov se kaznuje posameznik, če kadi oziroma uporablja tobak, tobačne izdelke in povezane izdelke, razen tobaka za žvečenje in tobaka za njuhanje, v vseh vozilih v navzočnosti oseb, mlajših od 18 let (39. člen).

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

VI. PRILOGE